JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1861. Woensdag, 10 Julij. N°. 55.

Hoofd-Bureau. Te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; te *Samarang* bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija* bij LE ROY & Co., te *Pasaroean* bij WEIJERMANS & Co., te *Cheribon* bij BLOK & Co.; te *Tagal* bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT; te *Madioen* bij G. A. HOGENRAAD; te *Padang* bij H. R. VAN WIJK, Rzn.; te *Muntok* bij H. ORTH; te *Amboina* bij A. HARMSEN; te *Makassar* bij W. EEKHOUT & Co. en voor *Nederland* bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te Amsterdam.

Prijs per half jaar voor *Batavia* .... *f* 12,50.
» » » » » *Java* .... » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* .... » 17,50.
» » » » » *Nederland* .... » 22,50.
De betaling geschiedt vooruit.— Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is 50 cents voor de Vijf woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling 25 » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee BIJVOEGSELS.

De Mail sluit op Zondag den 14den dezer.

Advertentiën

voor de **MAIL-EDITIE** van den JAVA-BODE worden aangenomen ter plaatsing tot Zondag, den 14den a. s. des voormiddags 10 uur.

H. M. VAN DORP.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:

J. M. LAUREIJ
met
W. J. VAN BOXEL.

SOERABAIJA, den 22 Junij 1861. (2235)

Getrouwd:

J. W. VAN DIJK
en
C. W. VOORSTEEGH.

TAGAL, 29 Junij 1861.
Eenige kennisgeving. (2233)

Getrouwd:

J. F. HAUS
met
J. C. VARKEVISSER.

BATAVIA, 4 Julij 1861. (2205)

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, *H. D. W. Hofland*, echtgenoot van

A. MOHR.

SOEBANG *Pamanoekan & Tjasssem Landen*)
3 Julij 1861. 2219)

Bevallen van een' ZOON, *C. de Nijs Bik, de Perez.*
BATAVIA, 9 Julij 1861. 2251)

Op heden ontvingen wij de treurige tijding, dat te Amsterdam is overleden onze vader en behuwdvader, *Barend Hendrik Kloesman*, in den ouderdom van 70 jaren.

J. H. KLOESMAN,
A. C. KLOESMAN
geb. *Kerkhoff*,
A. W. KLOESMAN.

TANAH BATOE, den 31sten Mei 1861. (2241)

OP DE VENDUTIE

van Donderdag den 11 dezer, bij

VAN RIET & TER GOUW,

zullen nog worden verkocht:

44 Vaten Engelsch gezouten Vleesch à 50 Ned. pond.
18 » Hollandsch gezouten Spek à 50 Ned. pond.
Eene partij Netteldoeksche Dames JAPONNEN, en
2 goed zingende KANARIE-VOGELS.

(2261)

VENDUTIE

op DONDERDAG, den 11 Julij 1861, voor het Commissiehuis van

VAN RIET & TER GOUW,

van

Diverse Lijnwaden,

PROVISIEN en DRANKEN,
IJzer-, Koper- en Glaswerk,
Porceleinen Waschstellen, fransche Heeren Hemden, etc., etc.

Voorts:
M. 4 kisten à 50 doz. Katoenen ZAKDOEKEN.
1224. en 1 kist 200 Stuks GINGHAMS.

Verder:
S. 96, 98, 99, 105, 108, 110, 114, 116/7, 119, 120/24, 126. 16 kisten KLUW- en KLOSGAREN.

(2226)

VENDUTIE

Op DONDERDAG den 11 Julij, voor het Commissiehuis van

ZEEHANDELAAR & CO.,

op **Passer Senin**, van

Diverse Meubelen,

SCHILDERIJEN, een partijtje SPEELGOED, SPIEGELS, geparfumeerde ZEEP,
ENGELSCHE ZADELS,
AMER. KLOKKEN, Porceleinen THEESERVIEZEN, een partijtje
puike Eau de Lavende.

Voorts:
Een Seraphine Orgel,
WAGENS, BENDIES, PAARDEN, waaronder een span goedloopende **Bruine Wagenpaarden** en een gedresseerd **Rijpaard.**

2211)

VENDUTIE

Op Vrijdag, den 12den Julij 1861, voor het Commissiehuis van

CASSALETTE EN CO.,

van

Lijnwaden,

BROEKENSTOF, MOUSSELINE, CHITZEN, JAPANSCHE ZIJDE, ZILVERPASSEMENT, GORDIJNGOED en FRANJE, DAMES KOUSEN, enz.

Provisien en Dranken,

COGNAC en CHAMPAGNE, Witte WIJN, AZIJN in vaatjes en in kistjes, SIROP ASSORTIS,
SULPHAS QUININE,
Japansche WASCHSTELLEN, Porceleinen BLOEMPOTTEN, HANGKLOKKEN, enz.

(2222)

OP DE VENDUTIE

van Donderdag den 11 Julij, zal nog verkocht worden:

Een mooije Tentwagen.

(2212) ZEEHANDELAAR & Co.

OP DE VENDUTIE

van Vrijdag den 12den aanstaande, zal worden verkocht:

W. J. en Z. 2170/76. 7 kisten IJZEREN LEDIKANTEN en VELDBEDDEN, beschadigd aangebragt per schip *Energie*, Kapitein MEIJER. (2259)

VENDUTIE

Op Maandag 15 Julij 1861,
à 2 pCt. Vendusalaris,
Op het Plein der Javasche Bank, door

VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

van

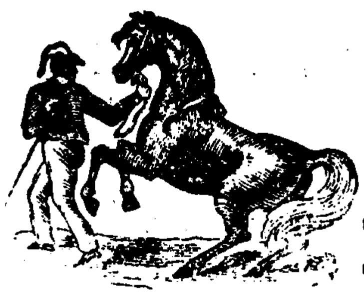

145 fraaije en groote Sandelwood **PAARDEN,**

waaronder verscheidene RIJPAARDEN en SPANNEN WAGENPAARDEN, alsmede
8 fraaije MERRIEPAARDEN.
Van af heden op voornoemd Plein te bezigtigen.

(2247)

OP DE VENDUTIE

van Maandag den 15den dezer,
zal mede worden verkocht:

EEN AUSTRALISCH RIJPAARD,

pas aangevoerd via Soerabaija.

(2263) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

VENDUTIE

op Dingsdag, den 16 Julij 1861,
wegens vertrek,
ten huize van den WelEdel Gestrengen Heer
E. R. Goteling Vinnis,
Kapitein der Infanterie, in het KAMPEMENT te WELTEVREDEN, door

Van Riet & Ter Gouw,

van eenen netten goed onderhouden

INBOEDEL,

bestaande uit:
Tafels, Stoelen, Knapen, Consoles, Canapés, Ledikanten, Waschtafels, Etagères, Speeltafels, Kasten, Buffet, Hang- en Tafellampen, Porcelein- en Glaswerk, 1 IJzeren Geldkist, etc., etc.

Voorts:
PAARDEN en RIJTUIGEN, waaronder een JAGTKAR, eene HANDCHAIS, TUIGEN, etc.

(2260)

VENDUTIE

Op Dingsdag 16 Julij 1861,

à 4 pCt. Vendusalaris

voor het Commissiehuis van

VAN LOOKEN, HEGAR & Co.

van diverse

LIJNWADEN,

Gebleekte en Ongebleekte SHIRTINGS, MADAPOLLAMS, DRILLS, CHITZEN, etc.

En ten 11 ure precies van een OPSTAL, staande op *Rijswijk*, Kampong *Seranie*.

(2246)

VENDUTIE

op Woensdag, den 17den Julij 1861,

voor het Commissiehuis van

JOHN PRYCE & Co.,

à 4 pCt. Vendu-Salaris,

van diverse LIJNWADEN,

400 Stuks kleine en middelsoort Japansche

Nachtspiegels,

400 Stuks groote do. do.

45 pikols Zweedsch STAAFIJZER,

5 „ nieuw rood BLADKOPER,

42 kisten roode WIJN, 50 blikken MELK, enz., enz.

Verder van:

2 Kisten inh. 100 ps. gebleekte SHIRTINGS,

20 „ „ 1004 ps. 5/4 „ MADAPOLLAMS,

2 Balen „ 300 „ ongebl. „

10 Kisten „ 1000 „ 6/4 gebl. „

Alles min of meer door zeewater beschadigd. (2255)

Hout-Vendutie

op VRIJDAG, den 19 Julij 1861, op het HEEMRADENPLEIN, door

(2258) JOHN PRYCE EN Co.

VENDUTIE

Op Maandag den 22 Julij 1861,

zullen de ondergeteekenden op last van den

Britschen Consul,

publiek verkoopen:

eene hoeveelheid van circa 1500 Tonnen Superieure Engelsche

STEENKOLEN,

gelost uit het in avarij liggend schip **Gorilla**.

De STEENKOLEN zullen verkocht worden bij Kavelingen van 1000 picols.

(2264) JOHN PRYCE & Co.

VENDUTIE VAN BOEKEN,

PRENTWERKEN,

PLATEN, PHOTOGRAPHISCHE STEREOSCOPEN en RARITEITEN,

waaronder eene groote Collectie der beste **Hollandsche** en **vertaalde Romans**, als: van Toussaint, Sue, Dickens, Marryat en andere, **Plaatwerk** van GAVARNY, etc., te houden in een der lokalen van de SOCIETEIT DE HARMONIE op DINGSDAG den 23sten Julij door den boekhandelaar

(2249) H. M. VAN DORP.

De Ondergeteekende,

DENTIST

van de firma **Phillips & Gurner,**

Chirurgijn-Dentist titulair aan het hospitaal te Adelaide,

heeft de eer het Bataviasche publiek te berigten, dat hij hier is aangekomen en dagelijks te spreken is over alle zaken tot zijn beroep betrekking hebben.

Adres: bij Mrs. BAIN, Koningsplein.

(2261) PHILLIPS, Dentist.

De ondergeteekenden Agenten voor A. VAN HOOTEN te *Utrecht* hebben op nieuw ontvangen een partij van de zoo gunstig bekende

TAFELWIJN.

(2265) VAN HOOTEN, HEGAR & Co.

Ontvangen:

een factuur puike fijne

ROODE EN WITTE WIJNEN,

waaronder:

St. Julien Médoc
Pauillac Médoc
Margaux Médoc
Chateau Leoville
} in kistjes van 1 dozijn.

Alles van het beroemde merk L. CHADEUIL, te *Bordeaux*.

Portwijn.
Chablis.
Muscat Frontignan vieux.
Malaga wijn.

Verder:

CHAMPAGNE, merk *Aij Moët & Chandon* en andere goede soorten.

Bourgogne Nuits.
Volnay.
Romanée.
Chambertin.
Hermitage Rouge.

Maraschino.
Echte Jamaica Rum.
Haut Sauternes en Barsac.
Old Sherry superior quality.

(2254) WINSSER, DE LANGE & Co.

BOTER en APPELEN in IJS,

thans per *Cromwell* hier aangebragt, zullen binnen weinige dagen worden gelost en alsdan verkrijgbaar zijn bij

(2253) WINSSER, DE LANGE & Co.

In kommissie ontvangen en ontpakt bij de ondergeteekenden.

De lading Amerikaansche goederen onlangs alhier aangevoerd van New-York per het schip Surprise, bestaande in het volgende:

22 RIJTUIGEN van verschillende modellen.
8 KINDERWAGENTJES.
22 HOBBELPAARDEN.
15 WAGENTUIGEN met en zonder pleet gemonteerd.
10 BENDIETUIGEN.
24 ZADELS compleet.
2 kisten Amer. Wasdoek.
ZWEEPEN en KARWATSEN.
25 patent IJSKISTEN, tevens Garde manger.
235 dz. STOELEN in alle modellen, waaronder Wippers en Kinderstoeltjes.
22 kisten allerbest PLEETWERK, waaronder prachtig bewerkte IJskannen, Likeur-, Olie- en Azijnzetjes, Theeserviezen, Eijerenzetjes, Broodmandjes, Presenteer- en Theebladen, etc., etc.
15 kisten SPEELGOED, Kramerijen en Klokken.
10 kisten KOFFERS en Reistassen, enz.
39 coll. gewoone MEUBELS zeer geschikt voor kostscholen.
4 patent NAAIMACHINES naar het laatst systeem.

Verder diverse goederen voor Huishoudelijk gebruik, als Bezems, Waschmanden, Emmers, Kuipen, Melkemmers, Aardappel- en Appelschillers, enz., enz.

Verschillende soorten Amerik. Crackers en een assortiment provisien, als: Lobsters, Salomon, Oijsters, Peaches, Apples, Ox Meats, Tamats, Azijn, etc., etc.

(2195) CASSALETTE EN CO.

Berigt.

L. PEBAQUÉ,

Chirurgijn Dentist,

heeft de eer het publiek van Batavia kennis te geven, dat hij met het einde dezer maand het voornemen heeft om naar Samarang en Soerabaija te vertrekken, die geenen die hem nog wenschen te raadplegen worden uitgenoodigd zich te vervoegen in het Hotel L'UNIVERS op Molenvliet.

BATAVIA, 6 Julij 1861. (2220)

Ontvangen:

een groot assortiment

PLATEN,

in Vergulde en Zwarte LIJSTEN,

(2256) JOHN PRYCE & Co.

Tooverlantaarns,

en ander speelgoed te bekomen bij den boekhandelaar,

(2223) H. M. VAN DORP.

PHOTOGRAPHISCH ATELIER

RIJSWIJK.

VAN

WALTER WOODBURY.

Dagelijks geopend van half acht tot 12 uur. (2195)

---

22 Amerikaansche

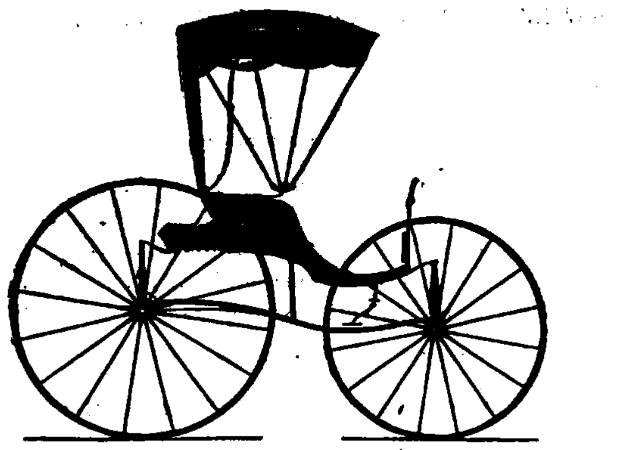

RIJTUIGEN,

meest nieuw model en onderdoordraaijende Voorwielen.

MILORDS,

Vis-à-Vis, Tentwagens, Handwagens,

KINDERWAGENTES en à deux mains.

Ontpakt bij

(2194) CASSALETTE *&* Co.

Ontvangen eene fraaije Collectie

SPEELGOED,

als: ***Schommel, Paardenstallen, Pakhuizen, Kamers, Winkels, Elastique Ballen, Wagens, Poppen, Bouwdoozen***, etc.

(2107) H. M. VAN DORP.

JAVA,

or how to manage a Colony,

door

J. W. B. MONEY,

à *f* 20.—,

Verkrijgbaar bij

(2257) JONN PRYCE & Co.

Door ontvangst uit Europa,

is de ondergeteekende op nieuw voorzien van

MILITAIRE VERSIERSELEN

en

FANTAISIE-SABELS.

Ook worden ten zijnent vervaardigd alle soorten van KOORDEN, KWASTEN, FRANJES, GARNITUREN voor Geldbeurzen en CANAPE-KUSSENS, TRES-, KNOOP- en HAAK-ZIJDE, GOUD- en ZILVER DRAAD, enz., enz.

EPAULETTEN en FOURAGERÉS

kunnen van rang worden veranderd en schoongemaakt, zoomede Gouden en Zilveren BORDUURSELS, zoowel voor HH. Officieren als Ambtenaren, dat zeker de verwachting overtreft en tevens jaren even mooi blijft.

L. KUIJK,

Passementwerker, Bazar-Baroe, Batavia.

(2229)

PILLEN CAUVIN.

Geen enkel Geneesmiddel is krachtiger om verstoppingen weg te nemen, die de zoo bestendige oorzaken zijn van de ongesteldheden der vrouwen en van ieder die een zittend leven leiden moet.

Daar zij vooral uitstekende diensten bewijzen bij verkoudheden, aandoeningen der luchturgen der longen, gal, enz. en bij ontstekingen en koorts, zijn zij vooral bij dit gure weer aan te prijzen.

Thans verkrijgbaar te Samarang bij F. H. PRINGIERS,

te Soerabaija bij DE STURLER en FAGNOTTI,

Poerwakarta bij A. BEDLER en bij de Hoofdpothouders voor den geheelen Indischen Archipel.

(In het groot à Contant rabat.)

(2228) GEBRS. BEIJNON.

De Ondergeteekenden voornemens zijnde den

Rijst-Oogst 1861,

van het land **INDRAMAIJOE-WEST**, bij inschrijving te verkoopen, brengen ter kennisse van belanghebbenden, dat op MAANDAG den 12den Augustus e.k., tot uiterlijk 's namiddags ten één ure, de INSCHRIJVINGS-BILJETTEN ten hunnen Kantore aangenomen en alsdan in tegenwoordigheid van Inschrijvers geopend zullen worden.

Informatien zijn inmiddels te bekomen bij

TIEDEMAN & VAN KERCHEM.

BATAVIA, 10 Julij 1861. (2236)

De Heer

J. A. van VEENENDAAL

is van af 16 Mei jl. als **deelgenoot** in onze Firma's opgenomen.

B. VAN LEEUWEN & Co.

BATAVIA, SOERABAIJA, 8 Julij 1861. (2239)

Belanghebbenden worden door den ondergeteekenden uitgenoodigd: zich met pretentiën, ten laste van

Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal

CHs. F. PAHUD,

uiterlijk tot 25 Augustus e. k., ter betaling tot hem te wenden.

De Majoor Adjudant Intendant der Gouvernements Hôtels,

R. F. DE SEIJFF.

BUITENZORG, den 3 *Julij* 1861 (2206)

VERLOREN.

Een gouden Armband

met LAVA STEEN, gaande van het *Comediegebouw*, de hulp Willemsbrug over het Koningsplein langs, naar Kebong-Sirie, de eerlijke vinder kan des verkiezende op EENE GOEDE BELOONING rekenen.

Adres Bureau JAVA-BODE, lett. L. (2262)

Mejufvrouw **L. H. BRUSSE,** heeft de eer aan OUDERS en VOOGDEN te berigten, dat hare **SCHOOL** weder eenen aanvang zal nemen ***op Woensdag den 18den Julij.***

Betuigende bij deze gelegenheid haren opregten dank voor de zoo algemeene deelneming gedurende hare ziekte ondervonden. (2215)

Gevraagd:

Een bekwaam Boekhouder,

die de **Vreemde Talen** magtig is.

Adres lett. H. bij den Uitgever dezes. (2207)

Mr. Phillips,

CHIRURGIJN-DENTIST,

woont op het KONINGSPLEIN bij Gang SCOTT, (2245) ten huize van Mevr. BAIN.

VERHUIZING.

S. DUBRAY,

heeft de eer het publiek kennis te geven, dat hij zijn

Magazijn van Piano's

verplaatst heeft naar

NOORDWIJK, in het huis vroeger geoccupeerd door het Telegraphisch Bureau.

(2208)

VERHUIZING.

De Ondergeteekende,

Vroedmeesteresse,

vroeger woonachtig op **MOLENVLIET**, is verhuisd naar

Passer Baroe,

Kerklaan, nabij de Nieuwe Kerk.

J. GROENEVELD,

(2243) *Geboren Derksema.*

Wordt gevraagd:

Een Klerk, die een nette en vlugge hand schrijft.

Adres

(2214) G. KOLFF & Co.

Wordt gevraagd:

een Opzigter, over Timmer- en Metselwerk.

Adres uitgever dezes. (2244)

TE KOOP

eene vertikale Hoogdruk

STOOMMACHINE

van 16 Paardenkracht

EN

SUIKERRIETMOLEN,

uit de *fabriek* van de zoo gunstig bekend staande firma **Fawcett, Preston & Co.** *Liverpool*, onlangs aangebragt per „***Seaforth***", waarvan de afmetingen zijn als volgt:

DIAMETER DER CIJLINDER, 26 Eng. duimen,
LENGTE „ „ 54 „ „
DIAMETER der Cijlinder (Stoommachine), 14 Eng. dm
LENGTE „ Slag van „ 42 „ „
DIAMETER „ Stoomketel, 5 Eng. voeten,
LENGTE „ „ 14 „ „

Een waarloos stel SPOORWIELEN, voor de ROLLEN, alsmede: twee overkompleete KOPPELBOSSEN, voor de zoogenaamde „**double gearing**" aanwezig.

Deze Machine van de fraaiste Constructie en hechtste bewerking, wordt door de ondergeteekenden geguarandeerd.

(2197) MORGAN, MELBOURN & Co.

TE KOOP:

Eene gunstige in de Residentie Djocjacarta gelegene

Indigo-Onderneming,

groot $822\frac{1}{4}$ bouws, met zeer Solide **Fabriek en Woonhuis** en wat verder tot eene goede ZAAK behoort, alles van STEEN gebouwd; met een Contract voor 20 jaren.

Adres Lett. K. Postkantoor *Soerabaija.* (2225)

TE KOOP:

BANKACTIEN.

(2230) J. SPEET.

TE HUUR OF TE KOOP

een **HUIS** te ***Bandong***, laatst bewoond door den heer B. PHILIPPEAU.

Informatien bij

(2237) TIEDEMAN & VAN KERCHEM.

Een gemeubileerd Huisje te huur.

Te bevragen

(2248) BUREAU JAVA-BODE.

TE HUUR Op het KONINGSPLEIN,

een Appartement in de Bijgebouwen, bestaande uit 4 groote Kamers, Badkamer, Stalling, bediende Kamers, enz.

Adres:

(2217) H. M. VAN DORP.

Gymnasium Willem III.

Het examen en de prijs uitdeeling, bedoeld bij artikel 13 van het Reglement, zullen plaats hebben op

Maandag 15 Julij, des morgens ten half acht uur.

Namens het Collegie van Curatoren:

De fd. Secretaris,

(2234) LEVYSSOHN NORMAN.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY.

Als geneesmiddel voor galziekten, slechte spijsvertering en aandoening van den lever. De kenteekenen van deze ziekten zijn de volgende: misselijkheid, kramp in de maag, gedruktheid na het eten, gebrek aan eetlust, het zuur, kwijning, neêrslagtigheid des geesten en eene algemeene verzwakking. Het verdrijven van de oorzaak der ziekte is de gewigtigste stap, waarvoor de pillen bijzonder geschikt zijn, vermits dezelve zulke zuiverende en vernieuwende eigenschappen bezitten; dat de lever spoedig hersteld is, de overtollige gal verdreven, de maag versterkt, de geest verlevendigd en de patient volkomen gezond wordt.

Doosjes Pillen à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.
Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Te	Batavia	bij	S. B. van Kleeff & Co.
„	Banjoemaas	„	M. S. Cheriman.
„	Soeracarta	„	W. Veldman.
„	Djocjocarta	„	Buijn & Co.
„	Salatiga	„	F. Kraijhoffer.
„	Tagal	„	Wed. Dort.
„	Cheribon	„	W. Galistan.
„	Cheribon	„	M. Blok en Co.
„	Samarang	„	H. L. Lijon en Co.

(2231)

de Groot, Kolff & Co. en de hoofd agenten Soesman & Co.

MACHINERIEN.

PAUL VAN VLISSINGEN & DUDOK VAN HEEL

en

Van Vlissingen, van Heel & Derosne, Cail & Co.,

Amsterdam.

De Ondergeteekenden, Agenten van genoemde fabrikanten, hebben thans ten verkoop ontvangen:

Eenige stellen Centrifuges

met drijfwerk compleet.

EENE HORIZONTALE

STOOMMACHINE

van 6 paarden kr. en Stoomketel van 10 p. kr., hooge drukking met overbrengende beweging, liggende *alhier.*

Een Suikermolen,

met cylinders van $24\frac{7}{8}$ × 51 Eng. duimen met Waterwerk en **Stoommachine** van 16 p. kr., met ketel van 20 p. k., hooge drukking, (liggende te **Soerabaija**).

DRIE COMPLEETE

DISTILLEER-TOESTELLEN

ter vervaardiging van Arak, waarvan 2 vóór 16000 en een voor 21000 litres, een toestel **alhier** en 2 te **Soerabaija** liggende.

Cylinder-Papmolens, Pedattie-Assen en Bussen, enz.

Zij verwachten nog per *Estafette:*

EEN SUIKERMOLEN

met Cylinders van 28 × 56 Eng. duimen, met een dubbel stel kamraderen, om zoowel door Water als door Stoom te kunnen worden gedreven,

Terwijl nog in confectie zijn om vóór het einde van dit jaar op Java opgesteld te kunnen worden:

Eene compleete Vacuum-Installatie,

met **twee pannen** van $7\frac{1}{2}$ Eng. voeten diameter.

Eene compleete VACUUM-INSTALLATIE met eene pan van $7\frac{1}{2}$ Eng. voeten diameter.

EEN SUIKERMOLEN

met cylinders van $24\frac{7}{8}$ × 51 Eng. duimen, met 2 stel kamraderen en waarloozen topcylinder.

EEN SUIKERMOLEN

van $24\frac{5}{8}$ × 51 Eng. duimen met 1 stel kamraderen en waarloozen topcilinder.

EEN SUIKERMOLEN,

met cylinders van $24\frac{5}{8}$ × 51 duimen, aan eene zijde van kamwielen voorzien.

TWEE SUIKERMOLENS

met cylinders van $19\frac{1}{8}$ × $35\frac{1}{2}$ Eng. duimen, waarvan een **met waterwerk.**

Een SUIKERMOLEN

met cylinders van 28 × 56 Eng. duimen met een stel kamraderen en waarloozen topcylinders.

Eenige enkele CENTRIFUGE-TOESTELLEN

in stellen van 2, 4 en 6 met drijfwerk compleet.

Twaalf stuks Crush- of Breekmolens,

om met de hand of met stoom gedreven te worden.

Eenige stellen SUIKERPANNEN

voor Batterijen, etc., etc.

Nadere opgaven en teekeningen verkrijgbaar bij

(2163) DüMMLER en Co. en

bij den Heer E. J. EVERTS, te ***Solo.***

Fijn gelinieerd en gequadrupleerd

ANGOULEME POSTPAPIER,

benevens andere soorten WIT, AZURÉ en VERGÉ.

Te bekomen bij den boekhandelaar

(2250) H. M. VAN DORP.

SCHILDERIJ-LIJSTEN

VERGULDE- en PALISSANDER-HOUT (waaronder effen zwart met Gouden bies).

PASSE-PARTOUTS voor PHOTOGRAFIEN, wederom ontvangen en op alle dimensien met glas voorzien.

Te bekomen bij

(2167) G. KOLFF & Co.

NEDERLANDSCH-INDISCHE LEVENSVERZEKERING- EN LIJFRENTE-MAATSCHAPPIJ.

DEELNAME onder Ulto. Junij 1861.

Geboekte Contributiën en Stortingen.

Het totaal bedrag van geboekte stortingen en contributiën op Ult°. April was	*f* 229,248,07
bijgekomen in Mei en Junij	„ 29,412,56
Totaal op Ult°. Junij 1861	*f* 258,660,63

Verdeeld als volgt:

I. *Afdeeling* **Lijfrenten.**
(Stortingen, in ééns en maandelijks).

Voor *Uitgestelde Lijfrenten op één Persoon.* (Pensioen of Verhoogd-Pensioen, ontvangbaar op zekeren leeftijd ter keuze van Contribuanten)	*f* 100,897,82
Dito Lijfrenten op *twee Personen* ontvangbaar tot overlijden *langstlevende.*	„ 2,878,29
„ *Uitzet-Fonds.* (ontvangbaar in ééns op 23jarigen ouderdom van het ingeschreven kind)	„ 17,511,75
„ *Opvoedings-Fonds.* (ontvangbaar in jaarlijksche gedeelten, *kwartaalsgewijze betaalbaar*, van 16 tot 23jarigen ouderdom van het ingeschreven kind, of tot 20 jaar naar keuze)	„ 13,821,90
„ *Dadelijk ingaande Lijfrente op één Persoon*	„ 5,291,48
„ *Dadelijk ingaande Lijfrente op twee Personen*	„ 6,300,26

II. *Afdeeling* **Levensverzekering.**
(Contributien, maandelijks).

Voor *Kapitaal bij Overlijden.* (ontvangbaar in ééns door Erven of Regthebbenden)	„ 38,179,90
„ *Weduwen-Pensioen.* (*levenslang* door eene *bepaalde* persoon te ontvangen, onverschillig wie aangewezen wordt)	„ 36,454,89
„ *Weezen-Fonds* (naar keuze tot 20 of 23jarigen ouderdom van een *bepaald* kind te ontvangen)	„ 19,197,76
„ *Overlevings-Kapitaal*	„ 126,58
	f 258,660,63

De Jaarlijksche Contributiën en Stortingen bedragen:

Voor Afdeeling Levensverzekering	*f* 76,308,—
„ „ Lijfrenten	„ 47,224,80
(1511)	*f* 123,532,80

Het **Verzekerd** bedrag van Afdeeling II ad *f* 1,403,653,— is verdeeld als volgt:

Kapitaal bij Overlijden	*f* 719,300,—
Weduwen-Pensioen 's jaars *f* 42,937,84, waarvan de premie gelijkstaande is met die van een Kapitaal bij Overlijden groot	„ 438,600,—
Weezen-Fonds 's jaars *f* 35,651,—, waarvan de premie gelijkstaande is met die van een Kapitaal bij Overlijden groot	„ 240,936,—
Overlevings-Kapitaal f 5000,— in éëns, waarvan de premie gelijkstaande is met die van Kapitaal bij Overlijden groot	„ 4,767,—
Onder Ult°. Junij	*f* 1,403,653,—
„ „ April	„ 1,315,488,—
Bijgekomen in Mei en Junij	*f* 88,165,—

Schaden (uitbetaald of uittebetalen):

Voor Kapitaal bij Overlijden in éëns	Geene.
„ Weduwen-Pensioen ('s jaars)	„
„ Weezen-Fonds ('s jaars)	„
Onder Ult°. Junij	Geene.

Kapitaal belegd als volgt:
(Rente-basis bij de berekeningen aangenomen slechts 5⁴/₁₀ pCt.)

In *Beleeningen* op vastigheden à	7 pCt.	*f* 155,000,—
„ *dito*	„ 6½ „	„ 45,000,—
„ *Escompto's en obligatien*	„ 7½ „	„ 22,500,—
„ *Beleenigen op Effecten*	„ 7½ „	„ 50,000,—
„ „ *Raadschuldkennis*	„ 7½ „	„ 135,000,—
„ 7 *Aandeelen in de Ned. Ind. Escompto-Maatschappij*, No. 121/7 tegen de koers van 115 pCt		„ 8,050,—
„ *Kassa*		pro memorie.

Uitbetalingen.

Dadelijk ingaande Lijfrente 's jaars		*f* 600,—
Lijfrente op 2 Personen	„	„ 600,—
Uitg. Lijfr. op 1 Persoon	„	„ 500,—
Te zamen 's jaars		*f* 1,700,—

STOOMBOOT OENARANG

Het vertrek dezer Boot naar
Samarang en Soerabaija
is bepaald:
den 19den Julij des ochtends ten 8 u[ur].
Nadere Informatiën bij
de Agenten,
(2200) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

Stoomvaart in den Indischen Archipel.

Het vertrek der Stoomschepen in iedere maand gedurende het jaar 1861, is geregeld als volgt:

VAN BATAVIA:

naar MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE, den 1sten en 15den.
naar SAMARANG en SOERABAIJA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten.
naar BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG, den 8sten.
naar BENKOELEN en PADANG, den 23sten.

VAN SOERABAIJA:

naar MAKASSAR, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN, den 13den.
naar BAWEAN en BANJERMASING, den 27sten.

Nadere inlichtingen te bekomen bij
W. CORES DE VRIES, te *Batavia*
en B. KOPERSMIT & C[o]. te *Soerabaija*.
(2192)

PASSAGE

van hier Direct naar Amsterdam
wordt aangeboden
met het Nederlandsch Schip

VAN GALEN,

Kapitein C. B. BRANDLIGT.
Deze bodem door deszelfs doelmatige Inrigting uitmuntend geschikt voor den overvoer van Passagiers, zal in den loop der volgende week vertrekken, en is deze gelegenheid bijzonder aantebevelen, voor kinderen die niet door hunne Ouders vergezeld worden.
Nadere informatiën te bekomen bij den Gezagvoeder in het Marine Hotel en bij
de Agenten,
(2216) BUSING, SCHRöDER & Co

Nederlandsche
Staats-Loterij.

Collecte van Mr. C. A. DE VASSY,
te *Leijden*,
bij wien in de laatst uitgetrokken 244ste Staats-Loterij zijn gevallen op
No. 14088 een Prijs van *f* 50,000
„ 4555 „ do. „ „ 20,000.

LOTEN

voor de thans trekkende 245ste Loterij zijn per MAIL ontvangen en te bekomen:
1 HEEL LOT . . . . ad *f* 100.—
1 HALF „ . . . . „ „ 50.—
1 VIJFDE „ . . . . . . „ „ 20.—
te Batavia, bij G. KOLFF & Co,
te Samarang. bij DE GROOT, KOLFF & Co.
Houders onzer Loten ontvangen met de Post van heden van den uitslag berigt.
6 Julij 1861. (2214)

FRAAIJE INGELEGDE HEEREN

SCHRIJF-CASSETTEN

à *f* 60.—
Chineesche SCHAAKBORDEN met stukken *f* 25.—
Engelsche GELDLAADJES met patent slot.

GOMME LIQUIDE.

DIAMANTEN PENNEN met fraaije houders.
SCHRIJF- en BUREAU-BEHOEFTEN, etc., etc.
Steeds voorhanden bij
(2224) H. M. VAN DORP.

PASSAGE NAAR AMSTERDAM,

wordt aangeboden met het Nederlandsch Bark Schip **ELIZE HENRIETTE**, Kapitein P. J DETERDING, welke bodem in het einde dezer maand de reis naar genoemde plaats zal aanvaarden.
Nadere informatiën te bekomen bij
de Agenten,
(2238) PAINE, STRICKER & Co.

Debiteuren en Crediteuren in den Boedel van wijlen den Adjudant onderofficier d.d. officier, *F. Indorff*, worden verzocht opgave of betaling te doen aan *de Commissarissen in den boedel:*
B. C. VELSINK
2de Luitenant der Infanterie,
VAN LITH
2de Luitenant der Infanterie.
GOENONG SITOLI, 2 Julij 1861. (2242)

VOOR VRACHT EN PASSAGE naar Singapore,

wordt aangeboden het Amerikaansch Schip **HOMER**, Kapitein ROWE, om Zondag den 14 dezer te vertrekken.
Voor nadere informatiën gelieve men zich te vervoegen bij
de Agenten,
(2240) MACLAINE, WATSON & Co.

De ondergeteekende ontving eene kleine partij

PERGAMENT PAPIER,

(Vegetable Pergament)
eene Papiersoort die door bijzondere bereiding eene groote mate van duurzaamheid verkregen heeft en den tand des tijds menige eeuw trotseren kan.
Onder meerdere doeleinden is het geschikt voor:
Mandelspapier, Polissen van assurantie, Bankpapier, manifesten, Certificaten, etc.
Pakpapier en tot bedekking van Confituren etc., daar het water en insect en weert en den invloed van het licht buitensluit.
Nooden, Actes, etc.
Voor Ingenieurs en Architects, tot het maken van plannen, zijnde het doorschijnend als decalqueerpapier, zonder die broosheid te bezitten.
Monsters op franco aanvraag te bekomen bij
(2198) H. M. VAN DORP.

Het vertrek van de Stoomboot

Palembang Pakket,

Kapitein J. F. SCHEEL,
is bepaald: den 12 Julij naar

Palembang over Muntok,

den 26 Julij naar de

Lampongs (Telok-Betong).

de Agenten,
(2232) BUIJS, JACOBSEN & Co.

Voor den overvoer van Passagiers
en Goederen naar

SAMARANG,

Direct,

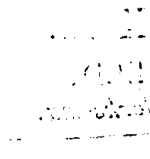

wordt aangeboden het wel bekend Nederlandsch Indisch Schip **MARIA HENRIETTE**, Gezagvoerder J. WINTER, om in de laatste helft dezer maand te vertrekken.
(2252) B. KOPERSMIT & Co.

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag, 10 Julij 1861, N°. 55.

Toezeggingen op het gebied der Coloniale Staatkunde.

Un prince bien avisé ne doit point accomplir sa promesse, lorsque cet accomplissement lui serait nuisible, et que les raisons qui l'ont déterminé à promettre n'existent plus: tel est le precepte à donner.

Mais pour cela, ce qui est absolument nécessaire, c'est de savoir bien déguiser sa nature de renard, et de posséder parfaitement l'art et de simuler et de dissimuler.

Les hommes sont si aveuglés, si entrainés par le besoin du moment, qu'un trompeur trouve toujours quelqu'un qui se laisse tromper.

MACHIAVEL.

Nadat de mededeeling van het Ministerieel Programma door den Minister van Colonien *zwijgend* was aangehoord, en de Kamer daarover in het voorloopig Verslag een scherp oordeel had uitgesproken, is de Memorie van Beantwoording te zamengesteld in een vorm, die aan de Coloniale Staatkunde van het nieuwe Kabinet de schier verbeurde welwillendheid der vertegenwoordiging hergeven heeft.

Deze *gelukkige uitkomst* heeft den Minister van Colonien op nieuw den moed geschonken ter aflegging der plegtige verklaring, dat hij zich volstrekt niet afscheurde van het programma, dat dit staatsstuk evenzeer zijn werk was geweest, als dat van het geheele kabinet en dat het eene inderdaad slechts een weerklank was van het andere.

Ten einde de Kamer omtrent de *homogeniteit* der beide mededeelingen volkomen gerust te stellen, heeft de Minister van Zuijlen van Nijevelt de verzekering gegeven, dat beide het uitvloeisel zijn eener gedachtenwisseling, waarvan de hoofdpunten vóór de zamenstelling van het Kabinet waren te boek gesteld, en aan de goedkeuring des Konings onderworpen, zoodat de Minister van Colonien, mogt hij al verder willen gaan, dan het programma toelaat, op de tegenstand zijner ambtgenooten zoude afstuiten.

Dit is dan het laatste woord der Regering omtrent hare aanstaande Coloniale Staatkunde, en de slotsom der dagenlange debatten in de Kamer der vertegenwoordiging.

Is men geregtigd daarvan iets anders te betuigen dan dat de Regering na eene schijnbare voorwaartsche beweging, inderdaad op haar voormalig standpunt is blijven stilstaan?

Wij zullen aan de Ministeriele verzekeringen en beloften het regt laten wedervaren, dat zij verdienen, door de verdediging harer geloofwaardigheid over te laten aan Mr. Mijer die met bevreemding verneemt dat er strijd bestaat tusschen het Programma en de Memorie van Beantwoording.

Wat ons betreft, wij scharen ons bij voorkeur onder diegenen, welke met Mr. Thorbecke ten aanzien van beide stukken een verschil opmerken als tusschen dag en nacht.

Onze meening omtrent de mannen van het bewind is dan ook niet zeer opvrolijkend, en wordt ongeveer uitgedrukt door het motto, dat aan het hoofd van ons artikel geplaatst is.

Een verschijnsel echter gedurende de jongst gevoerde debatten mag inderdaad bemoedigend genoemd worden: het is de ondubbelzinnige nederlaag van den Minister-orateur; zij bevestigt op nieuw dat bij de Nederlandsche volksvertegenwoordiging het bewustzijn leeft van politieke eerlijkheid. Zoo lang dit bewustzijn niet is uitgedoofd, kan iedere afdwaling op het gebied van ons staatsleven slechts van korten duur zijn.

Wij kunnen daarom de toekomst met vertrouwen te gemoet gaan, te meer naardien het zich verwachten laat, dat de tegenwoordige Minister van Colonien er geen vrede mede hebben zal, als *l'homme de paille* te figureren eener zekere partij, maar vast besloten schijnt de beloften te vervullen, welke door *hem* zijn toegezegd.

Wij hebben daarvan acte genomen, en verwachten alzoo:

een postwet,
een drukperswet.
een pensioenwet.
een comptabiliteitswet,
herziening der Inkomende en uitgaande regten,
beperking van het Opiumverbruik,
spoorwegen,
regeling der suikercontracten,
regeling der Heerendiensten,
regeling der uitgifte van woeste gronden,
regeling der delftsche akademie,
verkoop van Gouvernements producten in Indie,
verbetering der Havenwerken,
en eindelijk:
opheffing van het stelsel van Cultures tot vrijwilligen arbeid.

Vooral dit laatste *verwachten* wij, maar *wenschen* het niet, omdat wij de poging tot verwezenlijking van dit denkbeeld onder het vigeur van ons Regerings-Reglement niet slechts eene ongrondwettigheid achten, maar niet minder, omdat naar onze meening elke schrede op dien weg ons nader voert tot de algeheele ontbinding der Indische Maatschappij.

De verdediging dezer stelling zij thans ons doel.

B.

Spoorwegen.

Ten gevolge van den watersnood en het mislukken van den rijstoogst in Bagelen, zal door het Gouvernement eene hoeveelheid van 60,000 picols rijst van Samarang derwaarts verzonden worden.

Deze rijst komt aan het Gouvernement te Samarang te staan op ƒ 140 de koijang van 30 picols.

Voor transportkosten wordt besteed eene som van ƒ 4,50 per picol, zoodat de overvoer van deze betrekkelijk geringe hoeveelheid rijst eene uitgave veroorzaakt van ƒ 270,000.

Ex uno disce omnes.

B.

De Rebellen in China.

The Chinese and their Rebellen. T. T. MEADOWS.
Insurrection in China. CALLERY *and* YVANS.
Rev. TH. HAMBERG'S *Account of Hung Siu-tsiuen's Visions etc.*
Religious conditions of the Chinese, Rev. J. EDKINS.
Medical Missionary in China. Dr. LOCKHART.
Twelve Years in China. JHON SCARTH.
China in 1858. J. WINGROVE COOK.
Lord Elgin's Missions to China and Japan, L. OLIPHANT.
China-Mail, 1853—1861.
North-China Herald, 1853—1861.
Hongkong Register, 1853—1861.
Friend of China, 1853—1861.
Chinese Missionary Gleaner, London 1853/54.
Calcutta Review, 1853—1854.

Met het oog op wat er omtrent den opstand in China geschreven is, schijnt thans de tijd gekomen om een naauwkeurig en aaneengeschakeld verhaal dezer merkwaardige beweging te geven. Thans beter dan vroeger, sedert de gebeurtenissen des vorigen jaars de Europeanen in China in meer onmiddelijke aanraking hebben gebragt met de opstandelingen en dus de gelegenheid geschonken tot persoonlijken omgang en verkeer met hen. Tot dusverre konden hunne leerstellingen en beginselen slechts beoordeeld worden uit de officiele berigten, en uit de verklaringen die zij in hunne bekendmakingen aflegden Thans hebben wij deze beginselen door hen-zelven uitgelegd, en als beligchaamd in handel en wandel voor ons.

Van de vele punten die zich ter overweging aanbieden is het moeijelijk te beslissen, welke de eerste en voornaamste is. Hunne godsdienstige overtuiging is door velen als het gewigtigst beschouwd, en ook hebben wij op dit punt de volledigste berigten. De meeste en beste berigten zijn die in verschillende nieuwsbladen gepubliceerd zijn, b.v. in een brief van Hung-pin aan zijne vrienden te Hongkong, vertaald door den Eerw. J. C. in de *Hong-kong Register* van 11 en 12 Februarij 1861, enz., enz. enz.

De heer J. C stelt zijn kort begrip van de godsdienstige meeningen der oproerlingen, gelijk die voorkomen in den brief van Kan Wang, aldus voor: Het Oude en Nieuwe Testament worden omtrent de hoofdpunten als geloofwaardig aangenomen, maar niet als volkomen en volledig aangemerkt, en de Hemelsche Koning beschouwt zijne eigen visioenen en nieuwe openbaringen van hooger gezag en gewigt dan de beide Testamenten. Zijne zending heeft eene nieuwe bedeeling of verlossingswerk ten doel, dat het Evangelie opheft, gelijk dit in de plaats der wet getreden is. Deze nieuwe openbaring wordt door wonderen bevestigd, en een derde geheiligd boek zal der wereld worden geschonken, om te komen na het Oude en het Nieuwe Testament en zal heeten het *ware* Testament.

God en Christus zijn beide neergedaald in de gelijkenis des menschen. Christus is niet gelijk aan den Vader of een eigentlijk goddelijk persoon. Andere Verlossers worden met hem verbonden, en hij heeft een vrouw en huisgezin in den hemel.

De Hemelsche Koning en zijn Zoon, te zamen met God en Christus, vormen een *viereenheid*, zoodat God door middel van den keizer aangebeden wordt. De tegenwoordigheid van God is op een bijzondere wijze de tegenwoordigheid des Hemelschen Konings, en het Koningrijk der Hemelen is dat wat thans te Nanking wordt gesticht.

Deze mededeeling van Kan Wang heeft een bijzonder gewigt. Hij is de oudste vriend, vertrouweling en betrekking van het Hoofd, en misschien is hij naast het Hoofd de invloedrijkste man. Hij is, doordien hij zes jaren gewoond heeft bij en onderwijs ontvangen van de zendelingen, geheelenal bekend met de leerstellingen des Christendoms, en kan derhalve als bevoegd worden beschouwd de denkbeelden zijns Opperhoofds uit te spreken.

Kan Wang zegt, dat hij niemand kan toestaan tegen deze leerstellingen te prediken, daar dit het gezag des Opperhoofds zou ondermijnen en den militairen moed zijner volgelingen neerslaan. In elken vorm wordt het verklaard, *zoo open als een taal het slechts kan uitdrukken*, dat het Opperhoofd Hung Siu-tseuen is de broeder des Zaligmakers en de *Zoon van God* in denzelfden zin als Christus, en alleen in zooverre aan hem ondergeschikt, als de jongere dat is aan den oudere. Als bijvoeging wordt nog opgemerkt, dat er is een Hemelsche Moeder, gelijk een Hemelsche Vader, — een hemelsche zuster gelijk een hemelsche broeder, dat de overleden westersche koning, Fung-Yan-san, gehuwd is met deze zuster des Verlossers. Zij verwerpen het denkbeeld dat iets in hunne openbaringen strijdig moge zijn met het Oude en het Nieuwe Testament, of hierdoor verbeterd mag worden. De hunne, als de jongste, worden als meer gezaghebbend beschouwd.

Toen de Heer Roberts in October 1860 te Nanking aankwam, schreef het Opperhoofd hem een langen brief, waarin hij hem welkom heette in zijne hoofdstad. In dezen brief, overeenstemmende met het berigt van den heer John, herhaalde hij alle verschillende punten: zijn eigen hemelvaart in 1837 — de herhaalde nederdalingen des Vaders en van Christus op aarde — de herhaalde wonderbare tusschenkomst des Vaders en van Christus ten zijnen behoeve — de openbaringen des Oosterschen Konings. Hij verklaart den Vader en Christus, de Hemelsche Moeder en de Zuster te hebben gezien. De Vader, Christus-zelf en de Zoon maken *den éénen Heer* uit. Hij-zelf is »de weg, de waarheid en het leven," en de Vader en Christus zijn ieder ook de weg, de waarheid en het leven. »Hij verhaalde den Heer Roberts dat hij zonder voorbehoud drie dingen moest gelooven of omkomen, gelijk de Israelieten, die Mozes niet geloofden en verwierpen." Hij beweerde ten bewijze van dit punt dat hij de verklaarde Zoon van God is, in denzelfden zin en dezelfde hoedanigheid als Christus is de oudste Zoon. »En nogmaals en nogmaals verhaalde hij den Heer R., dat het geloof in deze dingen zeer gewigtig is, en dat hij, *zonder dit noch nuttig hier, noch gelukkig hier namaals kan zijn.*"

De berigten zijn dus op het stuk van wonderen en inspiratie duidelijk en uitvoerig genoeg. Het Opperhoofd beleed in de laatste dagen zijn geloof aan de openbaringen des Oosterschen Konings. Van deze zoogenaamde openbaringen zegt de Heer John, die wel niet als een bevooroordeeld regter kan worden aangemerkt, dat niets walgelijker is dan de uitgerekte verhalen bij onderscheidene gelegenheden van de nederdaling des Hemelschen Vaders. Het gebabbel dat den oneindigen God in den mond gelegd wordt, is inderdaad afschuwelijk.

Hunne godsdienstige gebruiken zijn zeer weinig in getal. 't Is waar dat zij één dag van de zeven »Biddag" noemen, een term door menig Chinees gebezigd om daardoor den Christelijken Sabbath aan te duiden. Deze dag valt op Zaturdag in. De aanwijzing van den Zaturdag kwam eer bij vergissing, dan bij keuze, volgens wijlen Dr. Medhurst, in zijne vertaling van hun kalender voor 1853. *Maar er wordt niet gebeden op dien dag,* om hem van andere dagen te onderscheiden. De heer John zegt: »*Zij koopen en verkoopen en bouwen als op andere dagen*" Den voorafgaanden avond, te tien uren, worden twee of drie kanonschoten gelost om aan te kondigen dat de ure des gebeds nadert, en dat de biddag weldra een aanvang neemt. Elk huisgezin afzonderlijk houdt zich dan een uur met bidden bezig. Iedereen die te Nanking geweest is stemt met dit getuigenis overeen, dat daar, waar zij meer dan zeven jaren zijn geweest, noch in 't bijzonder, noch in 't publiek eenige schijn van hun biddag is te bespeuren, dat op een heiligen dag gelijkt, uitgezonderd door Kan Wang; dat er geen kerken zijn, geen viering van de Sacramenten des Nieuwen Testaments plaats vindt, geen predikatie wordt gehouden, geene uitlegging der Heilige Schrift, geen vermaning tot heilig leven. Hun gebed bestaat op andere tijden in het opzeggen hunner lofzangen en andere gebeden, en het brengen van verschillende offeranden, als thee, rijst en geslagte dieren.

't Is zeer moeijelijk een juist oordeel te vellen over het voorwerp en den aard van hun gebed. De Heer Holmes beschrijft het bidden dat hij in het paleis des hemelschen Konings zag aldus: »Eerst knielden zij allen voor den zetel des Hemelschen Konings en baden den Hemelschen Broeder aan, dan knielden zij voor de tegenovergestelde zijde en baden tot den Hemelschen Vader, vervolgens knielden zij voor den zetel des Hemelschen Konings, en baden hem aan, en dit werd besloten door een pooze staande te zingen." De Heer Roberts onderrigt ons, dat »gedurende zijn onderhoud met het Opperhoofd in hetzelfde paleis de koningen en hooge beambten voor hem knielden en hem lof toezongen."

De Heer Roberts nu moge na acht maanden onder hen gewoond te hebben in staat zijn ons hieromtrent volkomen in te lichten, doch het is zeer waarschijnlijk dat hij niet alles publiceert wat hij weet, ziende dat hij zijne hooge betrekking van Minister van Buitenlandsche zaken behoudt. Evenwel heeft hij genoeg geschreven om ons te doen zien dat er in hunne gebeden groote misbruiken plaats vinden, zoowel tot het voorwerp als tot den aard huns gebeds. Hij verhaalt dat hij een indrukwekkende plegtigheid te Suchau op zijne reis naar Nanking bijwoonde, ter eere van Shangti. Er werden juist zulke offers gebragt als de Heidenen hun afgoden toebrengen, en de indruk die dit op het gemoed van den Heer Roberts maakte was, dat het veel op de aanbidding der afgodendienaars geleek; en in een brief, d.d. Nanking 24 Februarij 1861, maakt hij een opmerking die den indruk beschrijft, dien alles wat hij gezien en gehoord had op zijn gemoed had gemaakt. Zijn taal luidde aldus: »Ik vrees dat zij de lofzangen en hymnen zongen, welke ik Hung Siu-tsieuen leerde, toen hij in 1847 met mij te Canton was, gelijk de Joden Mozes slang aanbaden, *biddende hen inderdaad aan* (d. i. de gezangen en hymnen) in plaats van den God wien zij prezen." Ook houdt hij het er voor dat het grootste gedeelte van hun gebed in het opzeggen van hunne lofzangen voor het eten, enz. bestaat, enz., enz.

Hierin stemt de Heer Roberts met den Heer Holmes overeen, die met groot vertrouwen in het beleden Christendom der opstandelingen naar Nanking ging. Maar 't geen hij zag en hoorde deed hem ten eenenmale van meening veranderen. Hij betuigt: »tot mijne smart vond ik niets van het Christendom, maar dezen naam gegeven aan een stelsel der *meest terugstootende afgoderij,* want wat er ook in hunne boeken moge geschreven zijn, wat zij ook in vroeger tijden geloofd en, ik kon niet anders dan het stelsel, dat zij thans verbreiden, *naar waarheid zóó noemen.* Hun denkbeeld van God is zóó misvormd, dat het zoo mogelijk nog beneden dat van andere Chinesche afgodendienaars staat. Hun denkbeeld van een Verlosser is laag en zinnelijk en zijne eer deelt Hij met anderen."

Het zal moeijelijk zijn voor iemand, om met deze berigten en verklaringen van ooggetuigen voor zich, tot een ander besluit te komen als de Heer Holmes.

(*Overland China-Mail.*)

De Franschen in Cochin-China.

De bezetting van Cochin-China door onze vrienden van over het Kanaal bevestigt in groote mate het oude gezegde, dat de Engelschen een pakhuis, de Franschen een fort en de Spanjaarden een kerk bouwen. De Franschen zijn geen kolonisten in de beteekenis die wij aan dit denkbeeld hechten. Als zij allen tegenstand tegen hunne inzigten hebben overwonnen, en zich-zelven in een cirkel van met kanonnen gewapende forten ingesloten, gelooven zij alles gedaan te hebben wat men van hen vorderen kan. De handel wordt niet aangemoedigd, de opening den lands wordt toevertrouwd aan het aanleggen van militaire wegen, en handelsondernemingen aan een klein getal ondernemende winkeliers die onder de kanonnen van het fort leven en de troepen van absinth en *vin ordinaire* voorzien. Wij zijn een volk van winkeliers en worden telken dag trotscher op dien titel, en wij zijn ook een volk van kolonisten, bereid om een kolonie of handelsetablissement te vestigen in elken hoek der bekende wereld, waar maar de geringste kans bestaat op welslagen van landbouw of handel. 't Is daarom niets vreemd te zien dat wij onze manufacturen in elke streek van het Oosten brengen, of bezit nemen van gewigtige punten als Hong-kong, Labuan of Singapore. Wij bezetten die plaatsen als depots voor onze manufacturen. — maar wat hebben de Franschen nu toch eigentlijk in Cochin-China noodig, en voor welk doel vestigen zij zulk een uitgebreide stoombootdienst in de Oostersche wateren? Wij gelooven dat deze vraag aldus kan opgelost worden. Engeland en Frankrijk hebben, sedert de tegenwoordige keizer ten troon steeg, naar de opperheerschappij gestreefd, en meer bijzonder naar de oppermagt ter zee. Onze nieuwe houten wallen werden beantwoord door ijzeren fregatten, en de strijd is nog onbeslist, welke natie het spoedigst deze schepen kan bouwen. Zóó diep werd het gevaar gevoeld dat wij een armee vrijwilligers van 200,000 man in 't leven riepen. Wanneer wij dus diezelfde natie een land zien bezitten in het centrum van onze magt in het Oosten, een groote legermagt daarstellen waar geen belangen te verdedigen zijn, en een marine zonder een koopvaardijvloot om te beschermen; — kan het verwondering baren dat wij in dit gedeelte der wereld op dezen voortgang zien met iets van datzelfde onbestemde gevoel van vrees, waarmee onze landslieden in het vaderland zien op dat reusachtige leger en de geblindeerde fregatten van onzen goeden bondgenoot over het kanaal? Wanneer wij uit dit oogpunt de fransche nederzetting beschouwen, dan verkrijgt het gebruik der stoombooten van de *Messageries Impériales* gewigt. Cochin China met een veilige haven, met een Europeesch en inlandsch leger, een oorlogsvloot, en een dienst van vlugge stoomers en transportschepen, wordt een duurzame bedreiging van onze magt in de Oostelijke zeeën.

In één opzigt moeten wij de Franschen prijzen: *zij* werken terwijl *wij* praten. Saigon is door een groot leger bezet, dat onmiddelijk door 6000 man versche troepen kan versterkt worden: *infanterie de marine;* inlandsche wervingen zijn begonnen en de plaats wordt versterkt, terwijl wij er over praten om een Europeesch regement te Singapore te hebben.

Er was een tijd toen de Franschen onze mededingers waren in Indie. Zij hebben sedert de dagen van het eerste consulaat het denkbeeld gehad van een Oostersch rijk, en dit denkbeeld wordt thans verwezenlijkt, en met zulk een punt voor ons, met zulk een groote land- en zeemagt voor onze deur, kunnen wij niet anders dan er met een gevoel van onbehagen op de ontwikkeling van Cochin-China nederzien.

(Straits Times.)

Particuliere Brievenbus.

Aan

Een Nederlander in de Binnenlanden gevestigd.

Waarde Heer!

Ik heb met uitstekend veel genoegen de ontboezeming gelezen uwer verontwaardiging welke het hoofdartikel van den Java-Bode, ten opschrift voerende *Art. 84 van het Regerings-Reglement,* bij u heeft opgewekt.

Het levert op nieuw het overtuigend bewijs op, hetwelk trouwens door niemand wordt betwijfeld, dat er in de Binnenlanden individuen gevestigd zijn, voor wie art. 84 eene belemmering is in de uitoefening hunner *affaire;* en dat dit grondwettig voorschrift alzoo inderdaad is gelijk ik het noemde, eene der meest krachtige middelen ter handhaving van orde en rust in Indie, een behoeding der Hoofden tegen opligting en plunderzucht, een hecht bolwerk voor den kleinen man tegen brandschatting en knevelarij.

Gaarne had ik uit uw schrijven de redenen vernomen, waarom de lezing van het artikel u „ten diepste verontwaardigd" heeft; doch ik heb mij moeten te vreden stellen met uwe verklaring „dat het niet tot uwe *tegenwoordige* taak behoorde, de strekking en inhoud van art. 84 zelve te behandelen," hoezeer *daarvan uitsluitend* sprake is.

Gij verwijt mij de plaatsing van Ingezonden Stukken. Daarmede ben ik inderdaad nog al gemakkelijk; trouwens eene te strenge kritiek zou onbescheiden zijn.

Het stuk van Eclecticus vond eene plaats omdat het eene *adhaesie* bevat aan de rigting der Redactie; daaruit volgt echter geenszins, dat de Redactie hare *adhaesie* schenkt aan de rigting van Eclecticus.

Het stuk nopens het Chineesch landbezit werd geplaatst, omdat de Redactie dat landbezit in zijn tegenwoordigen toestand verderfelijk acht; maar daaruit volgt geenszins, dat de Redactie met den schrijver de leer is toegedaan „om de verheffing van het onafhankelijk Europeesch element als éénig doelwit" te beoogen, met miskenning eener nijvere natie van 300 millioen zielen.

Het doet mij inderdaad leed, dat ik u met mijn art. 84. — ondanks uwe langjarige ervaring — ondanks uw behoudsmanschap — ondanks gij het bekende manifest *betreurt* — ondanks gij geen *geloof* schenkt aan vrijen arbeid — genoodzaakt heb uwe overtuiging op te offeren en gedwongen over te gaan tot de uiterste spits der oppositie!

Ik durf u niet uit te noodigen van dat besluit terug te komen, omdat bij mij het ernstig plan bestaat, tenzij ik door deugdelijke argumenten overtuigd worde, de noodzakelijkheid eener krachtige toepassing van art. 84 Reg. Regl. voortdurend aan te bevelen, op het gevaar af van u voortdurend te mishagen.

B.

BEGROOTING VOOR KOLONIEN.

(Vervolg.)

De heer *van Zuylen van Nyevelt,* minister van buitenlandsche zaken: Mijnheer de Voorzitter, het kan der regering niet anders dan aangenaam zijn, dat de mededeeling, die ik de eer gehad heb, namens het ministerie op 23 April jl. aan de kamer voor te dragen, thans een onderwerp van beraadslaging is geworden. De regering acht het geheel en al overeenkomstig met de eischen van een constitutioneel gouvernement, niet alleen dat het kabinet bij zijne optreding duidelijk te kennen geeft wat zijne voornemens zijn, maar ook dat die mededeeling worde bediscuteerd, waar het noodig is, tegenwerpingen uitlokke en dat na die discussie door een votum van de vertegenwoordiging blijke in hoeverre het kabinet al dan niet haar vertrouwen geniet.

Hetgeen ik de eer had gehad namens het kabinet op den 23sten April hier te zeggen, had dan ook bepaaldelijk ten doel om een dergelijk gevolg uit te lokken. Niets kan ons aangenamer zijn dan dat ons, naar aanleiding van hetgeen toen is gezegd, verdere verklaringen, inlichtingen en waar het noodig is, verduidelijking worden gevraagd. Wij zijn bereid die te geven, maar wij meenen, van den anderen kant, ook het regt te hebben, te verlangen, dat het votum, hetwelk daarop zou volgen eene zekere beteekenis hebbe.

Er is geklaagd over hetgeen men noemt de onduidelijkheid van ons programma. Ik moet hier een beroep doen op de billijkheid van de kamer, ik moet vragen, of een dergelijk stuk, een dergelijk programma, ik wil dat woord gebruiken in navolging van enkele sprekers, die het ook zoo genoemd hebben, tot in de geringste bijzonderheden datgene kan bevatten wat in de bedoelingen en voornemens van de regering ligt. Uit den aard der zaak moet dergelijk stuk in algemeene bewoordingen zijn gesteld. In dit geval bestond te minder noodzakelijkheid om in bijzonderheden te treden, omdat het aan de regering bekend was dat de eerste ontmoeting met de kamer zou zijn op koloniaal gebied, de eerste aanraking tusschen het kabinet en de kamer zou plaats hebben bij gelegenheid van de discussien over het koloniaal batig slot en de definitive vaststelling van de begrooting voor het departement van kolonien. Derhalve zou er binnen korten tijd alle gelegenheid bestaan om nadere ophelderingen te vragen en te geven.

Men heeft zich beijverd in deze discussie een verschil te willen opmerken tusschen hetgeen ik de eer gehad heb te zeggen op den 23sten April, en hetgeen in de memorie van beantwoording door den minister van kolonien aan de kamer later is verklaard. Ik moet niet alleen voor mij zelf, maar ook namens het geheele kabinet en bepaald namens mijn ambtgenoot voor kolonien, tegen eene dergelijke voorstelling protest aanteekenen. Zoowel hetgeen ik hier heb gezegd als hetgeen later door den minister van kolonien in zijn memorie van beantwoording is opgeteekend, is de uitdrukking der overtuiging van het geheele kabinet. Beide stukken zijn onderworpen geworden aan de bepaalde goedkeuring van het geheele kabinet; die stukken drukken alzoo niet, het eene de meening van den minister van buitenlandsche zaken, en het andere het gevoelen van den minister van kolonien uit, maar beide stukken bij elkander drukken uit hetgeen de gedragslijn zal zijn der regering op koloniaal gebied.

Ik moet dan ook doen opmerken dat ik wel heb hooren zeggen dat tusschen het een en ander verschil bestond, maar ik geloof dat men in gebreke gebleven is te bewijzen *waar* dat bestond. Wel zijn in het latere stuk eenige punten meer uitgewerkt, maar hetzelfde lag toch reeds in de verklaring van 23 April in algemeene bewoordingen opgesloten.

Ik zal gaarne afwachten de bewijzen die mij later mogten worden gegeven, maar tot dusverre heb ik niets vernomen dat het verschil, hetwelk men heeft gelieven op te merken, zou kunnen staven en bewijzen.

Een ander verwijt heeft men gerigt tegen de mededeeling van 23 April, en inzonderheid de laatste spreker heeft dit met kracht aangedrongen. De regering zou bij die gelegenheid aan de kamer, aan enkele leden althans, gevoelens toegedicht hebben, die zij niet als de hunne erkennen. De laatste spreker vooral heeft zich daaromtrent bijzonder gevoelig getoond. Ik hoopte dat de betrekking, die sedert vele jaren tusschen dien geachten spreker en mij bestaat en de gemeenzame en vriendschappelijke omgang, dien wij steeds met elkander hebben gehad, hem een waarborg zouden hebben gestrekt dat door mij noch als bijzonder persoon, noch in openbare betrekking, bedoeld kon worden, hem iets onaangenaams te zeggen. Het heeft mij ook bevreemd, dat hij dat zoo bijzonder op zich zelf toepaste. Wat heeft de regering gedaan? Zij heeft in het algemeen, wat haar voornemen was, gesteld tegenover een ander gevoelen dat, zoo al niet in de kamer, dan toch daar buiten wordt beleden.

Is het waar — ik vraag het met aandrang — dat *niemand* niet alleen in, maar ook buiten de kamer, het gevoelen zou toegedaan zijn, waartegen de regering zich verklaart? dat niemand het bestaande koloniaal systeem zou wenschen omver te werpen, te ondermijnen of te sloopen, dat niemand bepaaldelijk het cultuurstelsel zou willen zien vervallen? Ik geloof men zou om het tegendeel te staven maar al te veel bewijzen kunnen verzamelen. Ik zal dat dan ook niet doen, maar alleen verwijzen naar zoo vele geschriften, brochures, artikels nog dezer dagen in dagbladen en periodieke geschriften voorkomende, die naar mijn inzien volkomen regtvaardigen hetgeen door de regering is gezegd, en wel duidelijk aantoonen dat er in dit land eene partij bestaat, gekant tegen het bestaande koloniaal systeem en inzonderheid tegen het cultuurstelsel.

Hetzelfde beklag is ook gedaan door den spreker uit Almelo. Hij heeft gezegd dat eene dergelijke beschuldiging hem van iedereen zou hebben getroffen, maar hem inzonderheid moest treffen van de zijde van een *ouden bondgenoot.* Ik hoop niet dat in die woorden de oorzaak moet worden gezocht van de bijzondere hevigheid, waarmede hij mij persoonlijk heeft aangevallen; maar nu die woorden *„ouden bondgenoot"* zijn gebezigd, moet ik verklaren dat ik nooit zijn bondgenoot op koloniaal terrein geweest ben. Ik doe een beroep op de waarheidsliefde van dien spreker, of ik hem niet bij meer dan eene gelegenheid te kennen heb gegeven, dat ik in zijne denkbeelden niet deel? Ik kan dus zijn beroep op mij als ouden bondgenoot niet aannemen.

Ik moet meer zeggen. Wanneer ik terugdenk aan hetgeen ik in deze kamer heb vernomen en de redevoeringen van dien spreker herlees, dan kan ik aan dat alles geene ander beteekenis hechten dan deze: dat het stelsel van den spreker tegen het koloniaal systeem en bepaaldelijk tegen het cultuurstelsel gerigt is. Niet alleen naar mijne overtuiging, maar ik geloof ook naar die van vele anderen, heeft de spreker uit Almelo, sedert zijn optreden in deze kamer, nooit anders gedaan dan pogingen in het werk gesteld om het cultuurstelsel af te breken. Wanneer de spreker daartegen mogt reclameren, en betoogen dat dit nooit in zijne bedoeling gelegen heeft, welnu, dan zal ik mij verheugen den spreker op dat terrein te ontmoeten. Dan zouden wij nu worden, hetgeen ik meen dat wij nooit zijn geweest, namelijk bondgenooten, niet in afbrekenden, maar in behoudenden zin.

Door verscheidene sprekers (inzonderheid door dengene die het eerst het woord heeft gevoerd) is eene tegenstelling gemaakt — die ik ook reeds van vele zijden had vernomen — tusschen het stelsel dat de regering ontwikkeld heeft ten aanzien van de politiek hier te lande en dat hetwelk zij voornemens is te volgen ten aanzien der kolonien. Die spreker heeft gevraagd: hoe kan hetzelfde ministerie, dat hier liberaal is, in de kolonien eene behoudende politiek voorstaan? Ik moet in het voorbijgaan opmerken, dat, naar mij voorkomt, die tegenstelling tusschen liberaal en behoudend niet geheel juist is. Wat men tegenwoordig hier te lande liberaal noemt, zou men ook in zekeren zin behoudend kunnen noemen. De liberalen hier te lande, waaronder ik mij blijf rangschikken, wenschen het behoud van onze grondwettige instellingen en bovendien die mate van ontwikkeling, die noodig is om op den duur het behoud daarvan te verzekeren. Maar, heeft de spreker gevraagd, hoe is het mogelijk, dat dezelfde regering zij liberaal hier en behoudend in Indie? Ik moet zeggen, dat die vraag mij vooral van dien spreker eenigzins heeft getroffen.

Wij hebben voor eenige jaren gehad een ministerie dat door velen genoemd werd het liberaal ministerie bij uitnemendheid, een ministerie dat drie jaren lang het bewind heeft gevoerd. Ik bedoel het kabinet dat in April 1853 is afgetreden. Ik vraag: heeft dat ministerie — en de geachte spreker die deze vraag gedaan heeft was er lid van — op koloniaal terrein iets anders gedaan dan door ons wordt beoogd? Is dat ministerie anders dan behoudend geweest op koloniaal terrein? Ik herinner slechts aan de hevige oppositie door den spreker uit Almelo tegen de koloniale politiek van dat ministerie gevoerd; een ministerie, dat overigens geloof ik, zijne volle sympathie wegdroeg. Het feit is dus daar, dat een ministerie, voor het meest liberale gehouden dat hier immer is opgetreden, in zijne koloniale politiek eene rigting heeft gevolgd, die misschien alleen daarin verschilt van hetgeen in onze bedoeling ligt, dat zij uitsloot hetgeen wij ons bereid hebben verklaard te geven.

Diezelfde spreker heeft er eene grief van gemaakt dat door mij gesproken is van de *natie.* Ik geloof, mijnheer de voorzitter, het is eene vreemdsoortige grief. Is het niet meer geoorloofd van de natie te spreken? Is het niet meer geoorloofd op iets buiten deze kamer te letten? Ik heb mij reeds beijverd om te kennen te geven, dat de regering dit anders begrijpt en dat zij daar, waar zij meent te moeten praeciseren welke gevoelens hier te lande omtrent koloniale zaken bestaan, moet treden buiten de wanden deze kamer en onderzoeken wat daar buiten verlangd wordt. Naar het gevoelen van den geachten spreker is dit niet geoorloofd. Hij heeft gevraagd: als de regering zich op de natie beroept, wat wordt er dan van de vertegenwoordiging? Ik heb daarop een tweeledig antwoord. Waar homogeneïteit bestaat tusschen vertegenwoordiging en natie, kan de vertegenwoordiging uit een dergelijk beroep op de natie niet anders dan kracht ontleenen; waar die homogeneïteit ontbreekt, is zoodanig beroep welligt eene heilzame herinnering.

Er is door mij beweerd: de natie is het twisten moede, en aan deze uitdrukking heeft de geachte spreker uit Zutphen zich bijzonder geëergerd. Hij heeft gevraagd: is de natie dan moede het afschaffen van misbruiken, de terzijdestelling van nepotisme, of gunstbetoon?

De geachte spreker heeft verschillende discussien herinnerd, die hier zijn gevoerd, en hij heeft gevraagd: hebben die discussien geen nut gehad? Is de natie in dat opzigt, in die beteekenis van het woord, het twisten moede? Behoef ik te zeggen dat die woorden door ons niet zijn gebruikt in de beteekenis, die de geachte spreker daaraan hecht? Wij hebben beweerd: de natie is het twisten moede en verlangt dat er gehandeld worde; wij hebben daarbij een beroep gedaan op de medewerking der volksvertegenwoordiging, en ik neem, ook op dit oogenblik, niets van deze woorden terug. Inderdaad, men is onvruchtbare twisten en onvruchtbare discussien moede; men verlangt dat er gehandeld worde. Om te kunnen handelen, moet er eensgezindheid bestaan tusschen de vertegenwoordiging en de regering, eene eensgezindheid die al te dikwerf heeft ontbroken en die wij ons gevleid hebben dat thans zou kunnen ontstaan. De toekomst zal moeten aantoonen in hoe verre die verwachting gegrond is. Maar ik herhaal het, en ik geloof dat dit eene verklaring is die iedere regering, welke ook, zou kunnen geven, ik geloof dat de natie meer aan handelingen, ontsproten uit eendragtige zamenwerking tusschen regering en vertegenwoordiging, hecht, dan aan discussien, die tot niets leiden, zoo als er hier te lande veel te veel hebben plaats gehad.

Ik kom tot den afgevaardigde uit Almelo. Die spreker is, mijns inziens, van onjuiste praemissen uitgegaan, toen hij ons voor de voeten heeft geworpen, hetgeen ik eenigen tijd geleden op die banken, nevens hem zittende, aan het ministerie had toegesproken, dat toen op deze plaats stond: gij zijt het ministerie der minderheid. De spreker is uitgegaan van onjuiste praemissen. Hij heeft herinnerd aan eene zinsnede, voorkomende in mijne rede van 23 April, aldus luidende: „Indien men zich bepaalde tot het bloote feit, dat de verwerping der begrooting voor het departement van kolonien aanleiding gaf tot de aftreding van den minister die aan het hoofd van dat departement stond, en dat hierin wederom de voorname reden moet gezocht worden, die tot de latere ontbinding van het geheele kabinet aanleiding gaf, — men zou alligt," enz. Deze zinsnede wordt door den geachten spreker ten eenenmale beaamd. Inderdaad, heeft hij gezegd, hier heeft eene stemming plaats gehad over het elfde hoofdstuk der staatsbegrooting, dat hoofdstuk is verworpen: ten gevolge van die verwerping is het ministerie afgetreden, en nu ziet men een nieuw ministerie optreden, niet genomen uit de meerderheid, die de begrooting van kolonien verworpen heeft, maar uit de minderheid, die daaraan hare stem heeft gegeven. Ik meen, dat is de redenering van den geachten spreker, derhalve zegt hij, zijt gij een ministerie van de minderheid. Maar hij heeft, geloof ik, geheel en al uit het oog verloren, hetgeen wij niet verzuimd hebben onder de aandacht te brengen, dat het voor alsnog niet is uitgemaakt, welke de oorzaak is geweest van de verwerping. Indien die oorzaak geweest is de afkeuring van het koloniaal systeem van den toenmaligen minister, ik erken, dat dan de redenering van den geachten spreker volkomen gegrond is; maar daaraan twijfel ik. Wij twijfelen daaraan zoo zeer, dat wij op de zinsnede, door den geachten spreker aangehaald, terstond hebben laten volgen, dat eene dergelijke gevolgtrekking naar onze overtuiging onjuist is en dat indien zij, naar onze schatting juist ware, indien wij hadden kunnen denken dat eene dergelijke beteekenis, eene bepaalde afkeuring van het bestaande koloniaal systeem aan dat votum der Kamer moest worden gegeven, wij er geen oogenblik aan gedacht zouden hebben ons met onze tegenwoordige taak te belasten. Het is omdat wij meenden die beteekenis niet aan het votum te moeten hechten, dat wij vrijheid hebben gevonden die taak op ons te nemen.

En, mijne heeren, ten betooge dat wij in dit opzigt niet alleen staan, beroep ik mij op deze tegenwoordige discussie. Wij hebben nu reeds van enkele sprekers, die tot de verwerping dezer begrooting in December medegewerkt hebben, de betuiging vernomen, dat zij niet ongenegen zijn daaraan thans hunne stem te geven. Zoo de stelling van den spreker uit Almelo opgaat, wat moet er dan gebeuren? Dan moet de meerderheid, die vroeger de begrooting verwierp, zich ook nu daartegen verklaren. Men voert ons te gemoet: gij behoort tot diegenen, die den vorigen minister gesteund hebben in zijn systeem, en gij verklaart u bereid in dezelfde rigting voort te gaan; derhalve zijt gij de mannen der minderheid, want de meerderheid heeft getoond een anderen weg te willen inslaan. Maar, mijne heeren, indien dat juist is, dan moet ook dezelfde meerderheid, die de vorige begrooting verworpen heeft, hare goedkeuring aan deze begrooting onthouden.

Wij hebben die beteekenis aan dat votum niet gehecht. Wij hebben gemeend, ons te moeten onthouden van een onderzoek naar de ware redenen, die naar onze schatting tot de verwerping der begrooting aanleiding gegeven hadden. Maar *deze* was, naar onze overtuiging, de ware reden niet dat de meerderheid der kamer een ander koloniaal stelsel verlangde en met name dat zij het systeem verlangde, dat, om zoo te zeggen, in den afgevaardigde uit Almelo geïncarneerd is. Wij gelooven dus niet dat, indien na de verwerping der begrooting, de afgevaardigde uit Almelo door 's konings keuze geroepen was geworden om op deze plaats te verschijnen, hij den bijval der meerderheid van de kamer zou gehad hebben. Dat gelooven wij niet, bedriegen wij ons daarin, wij hebben regt te verlangen dat daarvan bij de stemming blijke en dat de meerderheid der kamer in ons blijve veroordeelen wat zij vroeger in een ander afkeurde.

Ik geloof dat hetgeen ik nu gezegd heb voldoende zal zijn om duidelijk aan te toonen de stelling die de regering heeft ingenomen en wenscht te behouden. Ik moet er dit nog bijvoegen, dat ik met leedwezen gezien heb dat men getracht heeft aan de memorie van antwoord eene andere beteekenis te geven, dan aan de verklaring, door mij voorgedragen. Ik houd mij overtuigd dat ditzelfde leedgevoel zal worden uitgedrukt door mijn ambtgenoot, den minister van kolonien, die voorzeker niet genegen zal zijn zich te laten afzonderen van hen, die met hem een en dezelfde taak op zich hebben genomen. Zoolang men zich bepaalt bij eene bloote bewering, en in gebreke blijft aan te wijzen waarin dat gewaande verschil bestaat, blijf ik die poging beschouwen als eene niet zeer handige taktiek, waarvan het doel niet moeijelijk is te bevroeden.

Ik hoop, mijne heeren, — en hiermede zal ik besluiten — dat, wanneer deze begrooting mogt worden aangenomen, aan dat besluit der kamer eene bepaalde beteekenis zal kunnnen worden gehecht. Het is ons volstrekt niet te doen om op deze plaats te blijven zitten; ik zeg dit zoowel namens mij zelven als namens mijne ambtgenooten. Indien wij blijven, wenschen wij bepaald te weten, en dit betreft vooral de rigting op koloniaal gebied, of de weg door ons ingeslagen, der kamer welgevallig is. Dit zal ons onmogelijk zijn, indien aan het votum der kamer geene beteekenis kan worden gehecht; indien de een om deze, de andere om gene reden, zegt voor ditmaal zijne stem voor de begrooting te willen uitbrengen, zonder daarvan eene adhaesie te willen maken. Maar wanneer de begrooting langs dien weg mogt doorgaan, en wanneer het later mogt blijken dat de kamer op koloniaal gebied het niet met ons eens

is, dan geloof ik, zou men geregtigd zijn om in zoodanige goedkeuring, onder die omstandigheden gegeven, een groot bewijs van zwakheid te zien van hen, die later mogten genegen zijn zich tegen ons te wenden, maar wier oppositie zich, om welke reden dan ook, op dit oogenblik niet durft vertoonen.

De heer *Loudon* minister van kolonien: mijnheer de voorzitter, na de zoo welsprekende rede van mijn geachten ambtgenoot voor buitenlandsche zaken kan ik zeer kort zijn. De meeste punten door hem behandeld en speciaal die welke koloniale politiek betreffen, beaam ik volkomen. Wanneer ik opsta dan is dit hoofdzakelijk om hier de plegtige verklaring af te leggen dat ik mij volstrekt niet afscheur van het programma, dat in de zitting van 23 April aan de kamer is medegedeeld. Heeft dat programma tot verkeerde opvattingen aanleiding gegeven, het zal der regering aangenaam zijn daaromtrent andere ophelderingen te kunnen geven. Ik acht mij gelukkig dat door de memorie van beantwoording omtrent enkele duistere punten eenig licht is opgegaan. De sprekers, die het woord hebben gevoerd, hebben hunne tevredenheid betuigd over hetgeen in de memorie voorkomt. Minder vleijend is voor mij het wantrouwen geweest, uitgedrukt door den geachten spreker uit Almelo of mijne daden wel overeenkomstig zouden zijn met mijne woorden. Ik heb geene politieke antecedenten. Ik ben op openbaar terrein onbekend. Mogt ik een beroep doen buiten deze Kamer, welligt zou er menige stem opgaan om te zeggen: wat die minister belooft, zal hij nakomen.

Maar ik vraag of het billijk is a priori te wantrouwen, voor dat men mijne daden heeft gezien? Ik geloof, dat de geachte afgevaardigde uit Almelo zal moeten toegeven dat het verwijt dat ik hem toewerp niet ongegrond is. Wacht mijne daden. Zijn ze in tegenspraak met mijne woorden, veroordeel mij, maar zoolang dat niet het geval is enkel af te keuren, is voorbarig en onbillijk.

Ik ben den geachten afgevaardigde uit de hoofdstad dankbaar voor de vleijende woorden waarmede zijne rede ten mijnen opzigte is aangevangen. Ook ik herinner mij met genoegen den tijd dat ik onder zijn bestuur in Indie ben werkzaam geweest en ik zal nimmer vergeten de vriendschappelijke behandeling, die ik altijd van hem mogt genieten, en ik stel er steeds prijs op de vriend van dien geachten afgevaardigde te mogen zijn. Maar daaronder moet niet worden verstaan eene algeheele overeenstemming van politieke gevoelens. Ik geloof dat het beter zal zijn bij de behandeling der afzonderlijke paragrafen zich daaromtrent duidelijk te verklaren. Ik verlang niets liever, en geloof daarvan bewijzen te hebben gegeven, dan dat men mij wèl begrijpe. De rigting die ik zal aannemen zal zich natuurlijk in mijne handelingen openbaren, maar de grondtrek daarvan zal zijn om onder alle omstandigheden rond, openhartig en loyaal met de kamer te werk te gaan. Ik begrijp dat het voor de regering niet mogelijk is iets goeds en duurzaams tot stand te brengen zonder een opregt gemeen overleg met de vertegenwoordiging. Daarnaar zal ik streven. Mogt omtrent enkele punten hetzij in de mededeeling van 23 April, hetzij in de memorie van beantwoording twijfel ontstaan, het zal mij een waar genoegen zijn dien twijfel geheel en al op te lossen. Strijd tusschen die beide stukken kan ik niet toegeven. De mededeeling is in algemeene bewoordingen vervat. Het is voor mij moeijelijk te strijden op het terrein der algemeenheden. Wil men mijne meening kennen omtrent enkele punten, ik ben volkomen bereid die te geven.

Ik geef mijne adhaesie geheel aan hetgeen mijn geachte ambtgenoot voor buitenlandsche zaken gezegd heeft omtrent de stemming over deze begrooting. Ik hoop dat het daarvan zal afhangen, of de regering in hare rigting zal kunnen voortgaan dan wel of eene andere rigting door anderen moet worden ingeslagen. Het zal mij bijzonder aangenaam zijn indien men alle nevenbeschouwingen ter zijde zet en bij de stemming over de begrooting alleen beslisse of de aangegeven rigting al dan niet de sympathie der kamer wegdraagt. Zaken moeten niet aan personen worden opgeofferd. Deugt de rigting niet, keurt ze af en de personen zullen moeten wijken.

Ik behaal dus: het zal mij bijzonder aangenaam zijn uit de stemming dezer begrooting te mogen zien, of de vertegenwoordiging al dan niet haar vertrouwen in dit kabinet stelt.

(Wordt vervolgd.)

NEDERLANDSCH-INDIE.

BATAVIA.

Aangekomen Vreemdelingen.

van 6 tot 8 JULIJ 1861.

HOTEL DER NEDERLANDEN. W. Kraake, off. van gezondheid, van de Reede. — v. d. Broek, off. van gezondheid, van Onrust. — G. F. Fritz, van Padang.

JAVA HOTEL. A. K. Zweeden, van Manila. — Voss, van de Reede.

Aangekomen Passagiers te Batavia.

VAN 6 TOT 9 JULIJ 1861.

Met het Ned. Ind. stooms. Padang, Kapt. A. Guijot, de Kapt. der Genie van Kappen, echtg. en een kind, de Kapt. der Inf. Bode en echtg., de Offic. van Gez. Ravensteijn Medenblik en een kind, de hh. J. Abegg, W. van Blommestein, Loudon, Zullikofer, T. W. Gibson en 2 kinderen, G. F. Fritz en Z. M. troepen van Padang via Bencoelen.

Vertrokken Passagiers van Batavia.

VAN 6 TOT 9 JULIJ 1861.

Met het Ned. Ind. stooms. Menado, Kapt. A. Couteron, de Luit. t/z. A. C. van Haeften, F. J. Abresch, Luits. der Inf., Bischof, Rozenraad, Klugge, van Zalingen, van den Heuvel Reijnders, Gabriel en Julien, de hh. van Vollenhoven, Terwood, L. Smit, Fivet, Boudoin, echtg. en een kind, Aenmeij, Zurie, Ruijs, van Blommestein, Eeg, Johannes, Mevrouw Hannars geb. Arboghan, Mejufvr. Heije, 2 kinderen van den heer Townsend en Z. M. troepen naar Samarang, Soerabaija en de Molukkos.

Met het Ned. Ind. stooms. Makasser. Kapt. W. A. J. Kuller, de Kapt. der Inf. J. F. F. Renaud, de hh. M. J. Honig, Potonellij en 2 kinderen en Z. M. troepen naar Pontianak, Billiton en Sinkawang.

Van Madura vernemen wij, dat het er bijna elken dag nog regent, even als in het midden der kwade moesson. Voor het planten van vele gewassen door de inlanders is dit zeer schadelijk. Maar vooral op den aanmaak van zout te Sumanap zal het misschien een hoogst ongunstigen invloed hebben. Wij hebben nu reeds Julij en er is nog niets verrigt kunnen worden aan het gereed maken der zoutpannen. Zoo de volgende kwade moesson weder in October begint, gelijk in het vorige jaar, zal er bijna geen zout gereed komen. De voorraad van vroegere jaren is reeds geheel verbruikt, het zout dat thans verscheept wordt is van den laatsten oogst en als er nu dit jaar eens niets, of weinig, dat is minder dan 10.000 of 12.000 koijangs aangemaakt wordt, zal het gouvernement in groote moeijelijkheden geraken.

Berigten van Bandjermassing.

Op den 22sten Mei rukte van uit Pengaron eene patrouille onder den 1sten Luit. Cavaljé sterk 40 bajont, en 30 kettinggangers om met 10 bajonetten uit Baleh vertrekt over Ambawang een weg te zoeken naar Kendangan en alzoo eene nieuwe communnicatie te openen. Die patrouille keerde op den 10 Junij terug na een allermoeijelijksten marsch, doch had haar doel bereikt.

Op den 6 Junij rukte van uit Mengappan eene kolonne van 35 bajonetten en 20 volgelingen van Hadji Natalie uit om in het Batoe Terische te ageren, ten einde den opstandeling *Gamar* die zich den titel van tomonggong gegeven had te trachten op te ligten. Den eersten dag werd in de nabijheid van Boekit Sie-anjer gebivouackeerd, vervolgens opgemarcheerd in de rigting van Awang Bangkal, eenige gevangenen gemaakt, de gevondene ladangs vernield en gebivouackeerd. Den 10 keerde die patrouille terug na alvorens den opstandeling Said Lambas te hebben overvallen, zoodat hij met achterlating zijner wapens werd weggedragen. Een aantal ladangs werd vernield en de muitelingen overal verjaagd.

Van uit Rantau en Moengoe-Thagoe rukten die maand vele patrouilles uit, waarbij de Hr. Controleur Fugh van Margarauw goede diensten bewees. Bij eene dier gelegenheden werden twee hoofden van kampongs gevangen genomen als zijnde opruijers der bevolking, terwijl eenige geweren werden buitgemaakt. Sedert het begin der maand Junij liepen verschillende geruchten dat Hidaijat en Antasari naar beneden zouden komen om de hoofdplaats Martapoera aan te vallen en werden dan ook verschillende verschijnselen waargenomen als het minder druk bezoeken van de bazar, het weinig handelsverkeer, er heerschte blijkbaar eene spanning waarvan men het regte niet wist. De Majoor milit. kommand. aldaar zond vertrouwde spionnen uit en deze bragten hem het berigt dat bij den berg Pematon aan de Soengei Passiraman de vijand zich ten getale van een 300 man, waarvan ongeveer 100 met geweren gewapend in een tal van bentengs had verschanst en een moord had gepleegd op een Eur. sergeant en 1 fl. en 2 Inl. fuseliers, die den teekenaar Neijerlie hadden vergezeld, benevens een oppasser en twee kettinggangers. Die moord moet den 28sten 's morgens vroeg hebben plaats gevonden, terwijl zij van Kirem naar Mengappan op marsch zouden gaan en bezig waren hun eten van dien dag klaar te maken. Onmiddelijk werden door den majoor Koch de noodige maatregelen getroffen en den 8sten marcheerde eene kolonne van 50 bajonetten, van een mortier, van twee dagen vivres en amunitie voorzien derwaarts. De 1ste Luit. de Bruijn der Inf., de 1ste Luit. Koch der Artillerie en de 1ste Luit.-kwartiermeester Velde vergezelden deze kolonne. Laatstgenoemde officier had zich als vrijwilliger aangeboden, en daar er zulk een groot gebrek aan officieren was, werd dat toegestaan. Die kolonne stootte omstreeks 3 uren 's namiddags op den vijand.

De kolonne van Straten die uit de Tanah Laut, sterk 35 bajonetten, tot medewerking was afgezonden, was bereids slaags geweest, had 3 bentengs genomen, maar had voor den overmagtigen vijand weder moeten aftrekken. De kolonnes vereenigden zich nu. De positie des vijands bestond uit 1 hoofdversterking en 8 nevenversterkingen waarvan 4 aan den bergkant en drie achter de bergen gelegen waren, terwijl de laatste de hoofdversterking van achteren en op zijde moest beschermen.

De 1e Lt. de Bruijn en tirailleur uitgezonden beproefde de Soengei Passuraman te doorwaden of over te zwemmen. Bij den terugkeer werd hij zwaar gewond door een schot in de regterzijde, terwijl door goed gerigte wapens de vijand verjaagd werd uit eenige versterkingen, terwijl de 1e Lt. Velde met eenige manschappen de hoofdbenting bestormde en den vijand verjoeg; 1 flankeur werd hierbij zwaar gewond. Onmiddellijk werd de vlag geheschen en onder een daverend hoerah werd alras de volgende versterking door den Lt. Velde bestormd en genomen. Als nu bleef nog eene versterking te nemen, waaruit sterk geschoten werd; de Lt. Velde vroeg dat te mogen doen en met eenige vrijwilligers alsmede den adj. onder-off. dd. off. van Straten dat ten uitvoer bragt, doch de vijand wachtte hen niet af.

Met veel beleid werd deze aanval bestuurd: wij hadden daarbij 3 gewonden; van den vijand zijn twee dooden gevonden en had hij meerdere verliezen geleden, doch kon door het digte bosch zijne geblesseerden en overige dooden uit onze handen redden.

Door den afdl. kommd. Majoor Koch werd namens de Chef der expeditie eene kommd. order uitgevaardigd die hierbij gaat.

Den 9den rukte de kolonne verder binnen de hoofdversterking, alwaar inmiddels alles rustig gebleven was. Zeer vallen te prijzen de doelmatige maatregelen door den Majoor Koch genomen die niettegenstaande alle in omloop zijnde geruchten evenwel eerst den vijand deed opzoeken alvorens hem hier af te wachten.

Den 19 moest andermaal eene kolonne derwaarts gezonden worden, daar de vijand op dezelfde plaats wederom nieuwe versterkingen had opgerigt.

Eene kolonne van 100 bajonetten onder kapt. Scheepens, 1 houwitser en mortier met den Lt. Ferverda rukte van uit Martapoera, terwijl den 18den van uit Mengappan 50 baj. en 1 mortier en uit de Tanah-Laut 40 baj. zouden uitrukken om hen het ontsnappen te beletten. Alles was juist op zijn plaats, doch de gids van de kolonne Prinsen uit de Tanah-Laut had haar juist aan de tegenovergestelde zijde gebragt, en is de vijand den kant opgevlugt nadat de bentings successivelijk waren omgetrokken en bestormd.

Den 22sten deed de vijand eenige pogingen op onze versterking te Mataraman juist tegen 5 uren 's morgens; eene kleine patrouille van 1 inl. sergt. en 10 baj. verjoeg hem evenwel, en beschermde de kampong.

Eenige dagen later rukte eene patrouille uit, onder den 2den Luit Ferverda met 30 bajonetten en den regent, met een 50tal gewapende volgelingen. De vijand die eene benteng bouwde op den regteroever der Riam Kanan tegen over Boekit Brasma Ketjil werd om drie uren in stilte van achteren in den rug gevallen, de vijand vlugtte en liet 12 geweren achter.

Op den 23sten rukte eene inlandsche patrouille uit, versterkt door een 15 tal soldaten, ten einde de omtrekking van den bergpas Passirawang te verkennen en de magazijnen der opstandelingen te trachten te ontdekken en te vernielen. Wederom had de vijand drie bentengs opgerigt, doch werden deze ook genomen en geslecht.

Order.

Was ik vroeger meermalen in de gelegenheid om aan de troepen in dit kommandement, namens den Chef der Expeditie te dezer kuste, zijne tevredenheid te betuigen voor hun betoonden moed en dapperheid, thans is mij weder de vereerende last opgedragen, om dit aan de kolonne Scheepens kenbaar te maken, die op den 8 dezer de vijandelijke versterkingen te Passiraman met een gewenscht succes heeft bemagtigd en vernield.

Ondersteund door zijne officieren, den 1sten Luitenant der Infanterie de Bruijn, den 1sten Luitenant kwartiermeester Velde en den 1sten Luitenant der Artillerie van den Hoek was de kapitein Scheepens in staat, om met medewerking van eene kolonne uit de Tanah Laut, onder bevel van den Adjudant-onderofficier, d.d. officier van Straten met een betrekkelijk gering verlies die bemagtiging en vernieling uit te voeren, zijnde het grootste deel dier versterkingen, *negen* in getal, met de bajonet genomen.

Even als vroeger hebben ook nu weder én officieren én onderofficieren en manschappen gewedijverd, om door moed en volharding uit te blinken.

Slechts drie gewonden hadden wij daarbij van onze te betreuren, en onder deze de 1ste Luitenant der Infanterie de Bruijn die, bij eene poging om met eenige manschappen »waarbij vooral de Europ. sergeant van der Pol, No. 28669, de Europ. korporaal Kerchheim, No. 38256, de Inl. sergeant Keijman, No. 37777 en de Europ. flankeur de Witt, No. 40637, uitmuntten" al zwemmende den overkant der Soengi Passiraman te bereiken, eene zware schotwonde bekwam, terwijl daarentegen den vijand een gevoelig verlies werd toegebragt, (volgens ingewonnen berigten, bedroeg dit 12 aan dooden en gewonden, terwijl hij twee dooden op de plaats achterliet.)

Den kolonne-kommandant kapitein Scheepens wordt bij deze bijzondere tevredenheid betuigd voor de wijze waarop hij aan den hem opgedragen last heeft voldaan.

Men schrijft ons van *Bandjermassing:*

Den 4en Junij arriveerden met de *Suriname* de Majoor Schuack, benevens de gekwetste kapitein der infanterie Stooker en de onderadjudant Wijndels, eveneens ernstig geblesseerd, benevens de overige troepen en geblesseerden, van de kolonne tegen Goening Songha, ter gevangenneming van den pangéran Antasari. Het andere gedeelte der kolonne, met den 1 luit. Stregnarst en de offic. v. gez. 2 klasse Le Rutte vertrokken met de *Boni* naar Tamean Laijang terug.

Te Bandjermassing werden de troepen hartelijk ontvangen en de eerstaanw. officier van gezondheid van Dura betoonde de liefdelijkste hulp aan de zieken en geblesseerden; die officier van gezondheid die alléén, daar de offic. v. Gezondheid 3 klasse van Andringa steeds ziekelijk is, een 100 civiele personen en een 110 militairen dagelijksch behandelt, verdient daar den algemeenen dank voor; waren de zorgen door den off. v. G. 2 klasse Le Rutte aan de geblesseerden en zieken bewezen belangrijk, zoo bleef ook de heer van Dura niet achter in hulpvaardigheid.

Jammer dat den chef der expeditionaire geneeskundige dienst, door zijne belangrijke en uitgebreide correspondentie, met al de onder ZEdG. staande officieren van gezondheid, geen tijd overblijft, om b. v. de gekwetste officieren of de lijders 1 klasse, in het hospitaal alhier te behandelen, dat een belangrijke verligting zoude zijn voor den eerstaanw. officier van gezondheid alhier. Wij wenschen den Heer van Dura eene spoedige beterschap toe van den onder hem dienenden officier van gez. 3de klasse.

Men schrijft ons van *Pengaron:*

Onze mil. kommandant en controleur kapitein Benschop vertrekt naar Mengappan, om den kapitein van Vloten te vervangen, die naar Amoenthaij gaat, om den kapitein van Oijen te vervangen, die met 3 maanden verlof naar Java gaat. Te Pengaron is de kapitein Scheepens geplaatst. In den omtrek van Mengappan is een vreeselijk ongeluk gebeurd; een teekenaar-sappeur, korporaal, de Europ. sergeant Volta en een flankeur en 3 inl. soldaten, (dekking van den teekenaar) zijn in de kampong Kirim vermoord, toen zij des nachts, waarschijnlijk zonder schildwacht rustig lagen te slapen. De pembukkel is door pangeran Hidaijat benoemd tot Tommongong, en heeft al de wapens en hoofden der ongelukkigen in ontvangst genomen. Wie heeft nu nog medelijden met dat monster? zijn geslacht moet hier aan de kust uitgeroeid worden. Ook is de luit. de Bruin ernstig geblesseerd, een kogel is in de regter zijde in-, en aan de linkerzijde uitgegaan. De luit. van Oordt is ligt gewond, doch moet een tiental gekwetsten hebben bekomen, bij eene vijandelijke versterking, men zegt ook één doode.

De brave en dappere luitenant van der Wijck ridder M. W. O. 4 klasse, overleed te Amoenthaij in de afgeloopen maand ten gevolge van uitputtende vermoeijenissen. Thans rusten te Amoenthaij in den kouden killen bodem de lijken van de kapitein Meijers, de luit. de Jongh van Emde en van der Wijck. O, Zuid-en Ooster-afdeeling van Borneo! wat kost gij ons veel offers en angstig, roepen wij uit: wie en wanneer zal het laatste offer vallen? Dit antwoord ligt nog ver in het verschiet. In het Amoenthaijsche is weder een nieuwe benting opgerigt, namelijk te Moedia ajoe, milt. kommandant Munters, benevens de officier v. Gezondheid 3 klasse Dettingmeijer; ook moet eene nieuwe benting opgeworpen zijn door kapitein Bruigom te Telang, mil. kommandant de onderadj. van der Gheim; dit Telang is de hoofdkampong van Sihong, gelegen boven Tameon laijong. Ook moet in Mei eene benting zijn opgeworpen te Rantouw milt. kommandant de luit. Hojel. Aan bentings is hier geen gebrek, maar wel aan mobile kolonnen, de Majoor Verspijck kan best een 1000 soldaten en een 3000 menschenetende Alfoeren gebruiken.

De kolonne Schuack, welken den 13 Mei is uitgerukt van Tameon laijang is den 2 Julij gedébouchbeerd met een verlies van 12 dooden (één sergeant-majoor, een sergeant en twee flankeurs, één inl. fuselier, twee kettinggangers en 5 koelies) benevens een 30tal geblesseerden, meestal door kogels; in twee dagen had men niet meer

gegeten, de vivres waren op of bedorven; de patronen verschoten elk man had nog twee patronen; de vijand is uit alle versterkingen langs de rivier verdreven; zijn ladangs en kampongs zijn vernield, onze troepen hebben zich dapper gedragen; eere driewerf eere zij die kolonne; — wij willen een omstandig verhaal van dezen togt later trachten mede te deelen. De officieren dezer kolonne zijn gelukkig allen vrij wel; kapitein Stoecker is bijna hersteld; ook de vrij ernstig gekwetste onderadj. Wijndels; de Majoor Schnack, de 1 luit. Stregnarts en de off. v. G. le Rutte zijn allen, ten gevolge der bovenmenschelijke inspanningen zwaar ziek geweest, doch gelukkig allen hersteld.

Batavia. — Door het commité tot inzameling van bijdragen voor de noodlijdenden op Java te 's Gravenhage is met de laatst aangekomene mail, door tusschenkomst van het ministerie van Kolonien, wederom eene som van *f* 14.000 aan zijne gedelegeerden te Batavia overgemaakt.

Het commité werd daartoe in staat gesteld door de ontvangst van de navolgende sommen, als:

Van de zich te Breda gevormd hebbende commissie tot inzameling van giften voor de noodlijdenden op Java	*f* 1.211,38
Van idem te *Vlissingen*	» 390,34½
Van idem te *Utrecht*	» 9,000,—
Van idem te *Zutphen*	» 846,73½
Van idem te *Hultz*	» 93,27
Van den heer *J. Virulij van Vuren Daalen*	» 25,—
Van de jonge heeren *van Bijlandt Gallois,* opbrengst van eene loterij	» 101,—
Van de heer *Lijchlama a Nijeholt* te *Beetsterzwaag*	» 590,—
Van den heer *Brumslede* te *Assen*, derde storting eener gehouden collecte	» 70,—
Van mejufvrouw *Marie Baud* en den heer J. *C. Baud Gz.*, tweede storting van eene te houden loterij	» 500,—
Van het studenten muzijk-gezelschap Apollo te *Delft*, als opbrengst van een gegeven concert	» 873,—
Van diversen	» 210,—
Te zamen	*f* 13,940,73

Deze som gevoegd bij die, welke het commité reeds ontvangen heeft en vermeld werden in onze nommers van 5 en 19 Junij no. 45 en 49, maakt uit een bedrag van *f* 53.554.74, waarvan ter beschikking van de gedelegeerden alhier is gesteld eene som van *f* 53.000.

— Per stoomboot *Prins van Oranje*, kapt. *Prins*. zijn den 1sten Julij 1861 door het postkantoor alhier verzonden:

Per overlandmail via Marseille	6198 adressen.		
» » » Triëst	885	»	
» » » Southampton	403	»	
Naar Singapore	1302	»	
» Banka	202	»	
» Palembang	275	»	
» Riouw	216	»	
		1995	»
Totaal	9481 adressen.		

Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo. (Mei.) — In het begin der maand Mei werd de kruisboot no. 59, die te Satoei (afdeeling Tanah Laut) was gestationeerd, door 8 rooversprauwen aangevallen. Na een gevecht van drie uren deinsden de roovers af en konden door den lagen waterstand der rivier niet door de kruisboot vervolgd worden. Aan onze zijde bekwam men 4 gekwetsten.

Later werd nog berigt, dat niet ver van Mandawé (Zuiderafdeeling) 2 groote handels-praauwen in handen der roovers waren gevallen. Van Sampit werd onmiddelijk de kruisboot no. 67 naar buiten gezonden, om de kust te bekruisen, doch van bedoelde roovers-praauwen, die om de West schijnen te zijn gestevend, werd sedert niets meer vernomen.

Gedurende de maand Mei kwamen ter hoofdplaats binnen 10 schepen en 5 praauwen, te zamen metende 939 lasten, en vertrokken 7 schepen en 5 praauwen, metende 605½ last.

Aan inkomende en uitgaande regten

werd ontvangen	*f* 940.28½
in de 4 eerste maanden van 1861	» 25,719,12
Te zamen	*f* 26,659,40½

Aan zout werd gedebiteerd:	101 koij.	2 pic.	93¾ pd.	
In de 4 eerste maanden van 1861	241 »	29 »	94 »	
Te zamen	343 koij.	2 pic.	62¾ pd.	
In de 5 eerste maanden van 1860	246 »	26 »	— »	
meer in 1861	96 koij.	6 pic	62¾ pd.	

Het mijnwerk te Pangaron werd zooveel doenlijk voortgezet; de kolen-afvoer naar Bandjermassing bedroeg 180 ton

Bij de steenkolen pakhuizen ter hoofdplaats bestond op ultimo Mei een voorraad van 749 ton.

— Per telegraaf via Soerabaija zijn berigten ontvangen van Bandjermassing, loopende tot den 2den Julij. Ter hoofdplaats en in de Tanah Laut was de rust ongestoord.

Ten gevolge van de herhaalde nederlagen van den vijand bij Pamaton, b gon de toestand in het Martapoerasche eenigzins te verbeteren. Het garnizoen te Amoenthaij werd met 80 man versterkt.

In het district Allaij vertoonden zich herhaaldelijk vijandelijke benden, die evenwel bij nadering van militairen telkens op de vlugt sloegen.

De kapitein Bruigom kwam den 27sten Junij met een gedeelte zijner kolonne te Bandjermassing aan, na te Tellang eene versterking opgerigt te hebben, die door 30 man onder een adjudant-onderofficier bezet is.

Van Tanjang-Laijang werd op 2 Julij medegedeeld, dat die plaats met een vijandelijken aanval bedreigd werd.

Die post is evenwel sterk genoeg en loopt alzoo geen gevaar. (*Jav. Ct.*)

Pasoeroean, 3 Julij. Op alle Suikerfabrijken is een aanvang met het malen gemaakt; door de gedurig invallende regens heeft men echter op de meeste de werkzaamheden geheel moeten staken.

(*Pas. N. en Adv. bl*)

Padang, 31 Mei. Als eene bijzonderheid vermelden wij, dat zich alhier drie onderofficieren bevinden, welke aanspraak hebben op den gouden medaille voor vijftigjarige trouwe dienst aan de lande bewezen.

Ongelukkigerwijze was bovengenoemde decoratie niet bij het Militair Departement voorhanden, weshalve de uitgifte nog tot de maand Julij a. s. is uitgesteld.

— Wij vestigen de aandacht der bevoegde autoriteiten op de in de Chinesche Kamp gelegen Arak-kit, waar gedurig, in strijd met bestaande bepalingen, aan gewone militairen, arak en jenever wordt geschonken en waardoor de rust in de Chinesche Kamp gedurig wordt gestoord.

Priaman 1 Junij. De rijstoogst is in deze streken bijna afgeloopen en leverde de beste resultaten op, hoewel het nog te veld staande veel door de lange droogte heeft geleden.

Gelukkig laat het reeds geoogste genoegzaam zelfs voor den uitvoer over.

Fort de Kock 12 Junij. Den 10den dezer, des n. m. half vijf, prijkte de kruin van den Goenoeng Merapi met eene zeer prachtige rookkolom; het vuur konde men duidelijk op een verren afstand zien.

Men meldt ons ook dat juist op dien datum de Tallang en ook de piek van Indroepara rookende was.

(*Pad. N. en Adv. bl.*)

OFFICIELE BERIGTEN.

BEKENDMAKING.

Ingevolge bekomen last wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleenen op Donderdag den 18den Julij 1861, des morgens te negen uren, aan het gouvernements hotel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den *Adjudant van dienst.*

BUITENZORG, den 4den Julij 1861.

De Majoor-Adjudant,
R. F. DE SEIJFF.

IN NAAM DES KONINGS!
DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE.

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut!

doet te weten:

Dat Hij, het billijk achtende, dat degenen, die, door de onlangs plaats gehad hebbende overstroomingen in midden Java, paarden en rijtuigen verloren hebben, wat aangaat het verlorene voor het jaar 1861, worden ontheven van de belasting op de paarden en rijtuigen in Nederlandsch Indie, voorgeschreven bij de publicatie van 1 November 1861 (staatsblad no. 63;

Lettende op de artikelen 20, 29, 31 en 33 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indie;

Heeft g edgevonden en verstaan:

De residenten van Soerakarta, Djokjokarta, Bagelen, Banjoemaas en Kadoe te magtigen, om de belasting, bedoeld bij staatsblad 1851 no. 63 en de boete, wegens niet tijdige voldoening dier belasting verbeurd, over het jaar 1861 niet in te vorderen over de paarden en rijtuigen, die blijken bij den jongsten watersnood in die gewesten te zijn verloren gegaan, onverminderd evenwel het bepaalde bij art. 10, van het gemeld staatsblad gearresteerd reglement, ten aanzien van aan den watersnood aangeschafte paarden en rijtuigen.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van Nederlandsch Indie geplaatst, en, voor zoo veel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegiën en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te *Buitenzorg*, den 12den Junij 1861.

CHS. F. PAHUD.
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

(Staatsblad no. 55.)

Bij beschikking van Zijne Excellentie den minister van Kolonien van 18 Mei 1861 La. Ap., no. 3, is aan den Oost-Indischen ambtenaar, met verlof in Nederland, P. J. van Breda, laatstelijk secretaris der residentie Tagal, verleend eene verlenging van verlof voor den tijd van zes maanden.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den minister van Kolonien van 18 Mei 1861 La. Ap., no. 18, is aan den Oost-Indischen ambtenaar, met verlof in Nederland, H. J. C. Hoogeveen, laatstelijk inspecteur van financien in Nederlandsch-Indie, verleend eene verlenging van verlof voor den tijd van zes maanden, buiten bezwaar van den lande.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den minister van Kolonien, van 23 Mei 1861, La Ap. no. 5, is aan den gewezen tweeden kommies bij de boekhouding van de directie van financien te Batavia, met verlof in Nederland, C. A. D. Wierts van Coehoorn, laatstelijk ambtenaar op nonactiviteit, verleend eene nadere verlenging van verlof voor den tijd van zes maanden.

Militair Departement.

Benoemd:

Tot tijdelijk boekhouder bij het algemeen kleeding magazijn te Batavia (militair-ambtenaar der derde klasse), R. H. W. Hamer, thans met de waarneming der betrekking belast.

ADVERTENTIEN.

POSTKANTOOR.

De Directeur der Posterijen herinnert bij deze belanghebbenden, dat de tweede mailstoomer in Julij den 15den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het Postkantoor te *Weltevreden* zullen worden gesloten op

Zondag den 14den Julij aanst:

des avonds te 8 uren, voor *Europa, Britsch-Indië, China,* enz. enz., benevens voor *Banka, Palembang* en *Riouw.*

Op Zondag den 21 dezer zullen postpakketten worden gesloten voor

Bandjermassing,

te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries.*

De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag worden bezorgd te *Weltevreden* tot 's avonds 5 uur, in de stad tot 4 uur.

Op Maandag den 22 dezer zullen postpakketten worden gesloten voor

Benkoelen en Padang

te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries.*

De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag worden bezorgd te Weltevreden tot 's avonds om 5 uur, in de stad tot 4 uur.

Overvoer van Steenkolen.

Op Vrijdag den 26sten Julij aanstaande, zal te Soerabaija door den resident te dier plaatse een openbare aanbesteding worden gehouden voor den overvoer van 600 tonnen steenkolen uit 's hoofd-depôt te Oarust naar Muntok (eiland Banka), onder bepaling dat zij moeten zijn afgehaald onder ultimo Augustus aanstaande.

De betrekkelijke voorwaarden liggen op de residentie-kantoren te Batavia, Samarang en Soerabaija ter inzage voor belanghebbenden.

Gegadigden worden verzocht, hunne inschrijvingsbilletten franco en tijdig aan den resident van Soerabaija in te zenden, en de aanbesteding bij te wonen of zich door gemagtigden te doen vertegenwoordigen.

Vendutien.

Donderdag 11 Julij
Voor het commissiehuis van Zeehandelaar & Co.
Voor het commissiehuis van van Riet en ter Gouw.
Vrijdag 12 Julij
Voor het commissiehuis van Cassalette & Co.
Maandag 15 Julij.
Paarden vendutie door van Slooten Morgan & Co.
Dingsdag 16 Julij
Voor het commissiehuis van den Heer Goteling Vinnis door van Riet en ter Gouw.
en
Voor het commissiehuis van van Slooten Morgan & Co.
Woensdag 17 Julij
Voor het commissiehuis van John Pryce & Co.
Donderdag 18 Julij
Voor het Commissiehuis van J. Speet.
Vrijdag 19 Julij
Voor het Commissiehuis van Gebr. Roselje & Co.
en
Hout vendutie door John Pryce & Co.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van Zaturdag jl. worden opgeroepen debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door het Kollegie van Boedelmeesteren te Batavia van wijlen den chinees Oeij Kimtia.

Door de Wees- en Boedelkamer te Samarang van wijlen den arabier Sech Mohamat bin Salim Saban.

Door de Agenten der Soerabaijasche Wees- en Boedelkamer te Malang van wijlen Otto Adolf Klein, tot het hooren afleggen van rekening en verantwoording.

Door de Agenten der Soerabaijasche Boedelkamer te Kediri van wijlen den chinees Tan Tjiangwa.

Vertrekkende Personen.

H. Wittich en familie.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

Brussel. 16 Mei. De kamer van vertegenwoordigers heeft met 82 stemmen het tractaat met Frankrijk betreffelijk den wederkeerigen waarborg der letterkundige en andere werken aangenomen. Omtrent artikel 2 werd er evenwel eene verklaring gevraagd, en wel betreffende de bloemlezingen uit Fransche schrijvers genomen. De minister van buitenlandsche zaken verklaarde echter, dat de nieuwe overeenkomst hierin geene bepaling heeft gebragt.

Het rapport over het handelstractaat met Frankrijk werd in de kamer door den heer d'Hoffschmid overgelegd. De beraadslagingen daarover zullen morgen reeds een aanvang nemen.

ENGELAND.

In het Lagerhuis heeft de heer Peacocke de overlegging gevraagd van de dépêches, van den Britschen gezant te Weenen ontvangen, betrekkelijk de constitutie, door den keizer van Oostenrijk onlangs aan verschillende provinciën van zijn rijk geoctroijeerd. De heer Cochrane gispt de leer der nationaliteiten, door lord John Russell aangenomen.

Lord John Russell zegt, dat hij de verlangde dépêches aan het Huis niet kan overleggen. De keizer van Oostenrijk, zeide hij, heeft onlangs eene vrijzinnige constitutie aan zijne volken gegeven, en de algeheele godsdienstvrijheid voor zijne protestantsche onderdanen geproclameerd. Deze nieuwe constitutie heeft moeijelijkheden van een teederen aard doen ontstaan; doch ik hoop, dat keizer Franz Joseph, als koning van Hongarije in staat zal zijn, het volk van dat land voor zich te winnen en de eenheid der monarchie te handhaven.

Wat Venetië betreft, is het zeker, dat die provincie een groote last voor Oostenrijk is, jegens hetwelk zij geenszins gunstig gezind is. Alle pogingen, welke Oostenrijk doet, om zich met haar te verzoenen, schijnen schipbreuk te lijden en hare houding is de minst zekere van alle, waardoor een souverein zich kan staande houden. Volgens mijne zienswijze, zijn de in Venetië heerschende gevoelens van dien aard, dat die bezitting nimmer tot de magt van Oostenrijk zal kunnen bijdragen. Ook zal men zoo lang Venetie tot Oostenrijk zal behooren, nimmer kunnen verwachten, dat Oostenrijk en Italie of Duitschland en Italie ooit op vriendschappelijken voet met elkander zullen komen, hetgeen nogtans voor de handhaving van het Europeesch evenwigt van zoo veel belang is. Om nu te zeggen, hoe dit problema zal worden opgelost, dit is mij ten eenemale onmogelijk, doch ik voed de hoop, dat de dag niet ver meer verwijderd is, dat die kwestie door eene schikking tusschen Oostenrijk en de Europesche mogendheden zal vereffend worden.

— Uit officiële opgaven blijkt, dat in Engeland (van 1848 tot 1856), in Frankrijk (van 1835 tot 1856) en in Pruissen (van 1851 tot 1856) op 4,500,000 spoorwegreizigers, ten gevolge van spoorwegongelukken slechts 1 reiziger gedood en op 381,000 slechts 1 gewond werd. Van de diligence-reizigers werd van 1846 tot 1856 op 355,463 passagiers 1 gedood en op 29,872 één gewond, zoodat het gevaar aan het reizen met diligences verbonden, 12 maal grooter is dan aan dat met spoortreinen.

— Eene onlangs te Boston overleden ongehuwde dame, Townend genaamd, heeft bij testamentaire beschikking eene som van 60,000 dollars vermaakt voor de oprigting van een toevlugtsoord voor oude vrijsters, als waar deze tegen de spotternijen der wereld beveiligd zullen zijn. In dit gesticht zullen worden opgenomen alle oude meisjes, onverschillig of zij uit neiging, dan wel door den drang der omstandigheden ongehuwd zijn gebleven, indien zij slechts in America geboren en nooit met de politie in aanraking zijn geweest.

— Men verzekert, dat aan den hertog van Argyll het gouverneur-generaalschap van Indie, ter vervanging van lord Canning is aangeboden, doch dat hij voor die hooge betrekking heeft bedankt. Men houdt het nu algemeen voor zeker, dat die post voor lord Elgin is weggelegd.

— Dezer dagen maakten wij melding van de nieuwe voor Indie ingestelde orde. Daaromtrent verneemt men nog nader, dat de gouverneur-generaal van Indie, zoolang hij die betrekking bekleedt, steeds groot-meester van die orde zal zijn en dezelfde magt van investituur hebben als de lord-luitenant van Ierland ten aanzien van de St. Patrick-orde.

— Engeland kleedt zich in staal en ijzer. Behalve gepantserde oorlogsschepen, zal men welligt eerstdaags geheel gepantserde burgers zien. Althans een groot handelshuis te Manchester — het vredelievende Manchester — heeft aangekondigd, dat het elastieke boorden, manchetten en overhemdjes van wit geëmailleerd staal levert. Nu spreke men nog van Frankrijks toerustingen!

FRANKRIJK.

Parijs, 10 Mei. De keizer ontving gisteren den heer von Rothschild; deze zag er zeer bekommerd uit, hetgeen nog al veel sensatie bij het hof maakte.

— Het bevestigt zich, dat graaf de Persigny met den heer de la Guéronnière werkzaam is, om de vrijheid van drukpers uit te breiden.

— De *Presse* bevat eene correspondentie uit Turijn, waarin eenige inlichtingen worden gegeven omtrent den uniform van de Garibaldische vrijwilligers. »Het roode hemd heeft bij velen eene antipathie opgewekt, omdat men er de kleur van de revolutionnaire politiek in wil zien. Garibaldi heeft echter nimmer daaraan gedacht en de reden van zijne voorkeur voor rood is uit het volgende op te maken.

»Ongeveer 14 dagen na de stormachtige zittingen van het Turijnsche parlement, gingen Garibaldi en Macchi naar Mont-calieri, een dorpje op een afstand van eene mijl van Turijn gelegen.

»Onderweg kwam het gesprek op den vreemdsoortigen uniform van Garibaldi en Macchi zeide, dat het rood niet aan iedereen beviel. Garibaldi gaf als aanleiding tot het doen van deze keuze op, dat hij in America de ondervinding had opgedaan, dat zwart op verren afstand meer zigtbaar was dan rood en bij een veldslag de zwarte uniform een beter mikpunt oplevert dan de roode. Terwijl zij hierover spraken en Macchi het niet met Garibaldi eens kon worden, kwam hun iemand te gemoet, die in het zwart was gekleed. Garibaldi ontdeed zich dadelijk van zijn mantel en stond nu in zijn rooden kiel. Hij verzocht den wandelaar in het zwart met hem mede te gaan, verwijderde zich op 200 pas afstands van Macchi en riep dezen toe, welke kleur hij thans beter kon onderscheiden. Macchi zeide rood; Garibaldi bleef bij het zwart en, hoewel nu de kwestie door hen nog niet is opgelost, bewijst het gebeurde toch, dat de politiek niets met den rooden kiel der Garibaldisten heeft te maken".

[illegible] Mei. De zitting van den senaat van gisteren was hoogst belangrijk; er werd gediscussieerd over de petitie omtrent Syrie. De heer La Rochejaquelein deed een beroep op de oude traditien van Frankrijk en op het medelijden, dat geheel Europa koesterde voor de Christenen in Syrie, en verzocht aan de senateurs om de petitie niet te verwerpen, door te stemmen om daaromtrent tot de orde van den dag over te gaan, zoo als door de commissie van rapporteurs was voorgesteld. Deze rede werd zeer toegejuicht.

De heer de Sauley verdedigde de orde van den dag en zeide, dat Frankrijk zich aan de aangegane verbindtenissen moest houden; hij toonde het belang aan dat het werd verlost van de lasten, die het omtrent Syrie had op zich genomen en eischte, dat Frankrijk zich ontsloeg van eene voogdijschap over Turkije, die toch onmogelijk was vol te houden.

Men zou tot de stemming overgaan en het had alle aanzien, dat de uitslag daarvan zou zijn om de petitie aan den minister van staat te zenden, toen de heer Billault verzocht de discussien nog niet te sluiten en namens de regering het woord vraagde. Het gevolg hiervan was dat de senaat met algemeene stemmen, behalve twee, waaronder die van kardinaal Mathieu, besloot tot de orde van den dag over te gaan.

— Het eskader der Middellandsche Zee maakt alles gereed, om den 20sten naar Syrie te vertrekken, ten einde de Fransche troepen terug te voeren.

— Men zegt, dat de keizer, die eenigzins aan eene luchtpijpaandoening lijdende is, zich naar de baden van Cauterets zal begeven, terwijl de keizerin de zeebaden te Biarritz zal gaan gebruiken.

— Men wil weten, dat de heer de Talleyrand spoedig weder als Fransch gezant bij het Italiaansche koningrijk naar Turijn zal terugkeeren, en wel zonder nieuwe geloofsbrieven.

— Dagelijks neemt het aantal der mogendheden toe, die het koningrijk Italie erkennen. Denemarken heeft dit officieel gedaan en de Russische ambassadeurs en consuls maken reeds geene zwarigheid meer, om de passen voor het koningrijk Italië te viseren. De ambassadeur der Vereenigde Staten van America, de heer Marsch, heeft heden Parijs verlaten, om zijne functien te Turijn te aanvaarden.

— De toestand van den heer Mirès is zoodanig, dat men hem niet van Mazas naar de Conciergerie heeft kunnen overbrengen. Van hoogerhand is bevel ontvangen om met zijne zaak den uitersten spoed te maken.

— Men verzekert ten stelligste, dat de Romeinsche kwestie binnen kort zal worden opgelost. De Fransche regering zou het met die van koning Victor Emmanuel eens zijn geworden omtrent het gezamenlijk bezetten van Rome, met het doel, om den paus het rustige behoud van de staten, die hij thans bezit, te waarborgen. Frankrijk [illegible] zijn kant het koningrijk Italië erkennen.

— Een aantal jonge lieden te Beyruth hebben eene petitie aan keizer Napoleon gerigt, waarin zij hem, in naam der menschheid, der godsdienst en der Godheid, smeeken, de Christenbevolking ook verder te beschermen en het vertrek der Fransche troepen uit te stellen.

Zee- en HANDELSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		NAAR
Junij	30	Nederlandsch	Maastroom	F. Mellema	Rotterdam	16 Jan.	Soerabaija
„	—	Amerikaansch	George Lee	D. H. Bersten	Manila	9 Mei	Sydney
Julij	2	Nederlandsch	Schelde	A. L. Hoffman	Batavia	1 Julij	Middelburg
„	—	„	Johs. Hendrika Ferdinand	G. H. Lodewijks	„	— „	Amsterdam
„	3	„	Cortgene	D. Dunlop	„	— „	„
„	5	„	Regina Maria	S. Ouwehand	Manila	22 Mei	Londen
„	6	Amerikaansch	Kathleen	C. C. Mooers	New-Holland	14 Febr.	W. vischvangst

Aangekomen schepen te *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		AGENTEN
Julij	6	Nederlandsch	bark	Souburg	H. W. Zwart	Tjilatjap	26 Junij	Landberg, Besoet de Bie & Co.
„	—	Ned. Indisch	„	Alnoer	Sech Marzoekie	Samarang	1 Julij	B. J. Jacobs.
„	7	„	„	Balgies	Said Sahap	Boender	28 Junij	Coulster.
„	—	„	„	Anoear Salim	Said Madehie	Riouw	10 „	„
„	—	Amerikaansch	schip	Cromwell	W. Symmes	Boston	12 Maart	Dümmler & Co.
„	8	Ned. Indisch	brik	Noer Hassin	Said Madehie	Palembang	22 Junij	Coulster.
„	—	Gouvernement	stoomb.	Java	H. F. Bernoster	Banjermassing	4 Julij	
„	—	Engelsch	schip	Omega	J. G. Ballingall	Point de Galle	15 Junij	Busing, Schröder & Co.
„	—	Ned. Indisch	bark	Baboel Joesoer	Sech Almaule	Sandelhout	25 „	Buijs, Jacobsen & Co.
„	—	„	schip	Maria Henriette	J. Winter	Samarang		B. Kopersmit & Co.
„	9	„	stoomb.	Palembang Packet	J. F. Scheel	Cheribon	4 Julij	Buijs, Jacobsen & Co.

Vertrokken schepen van *Batavia*.

DATUM		VLAG		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
Julij	7	Ned. Indisch	stooms.	Menado	A. Couteron	Sam. Soer. en de Molukkos
„	—	„	brik	Passekan	Tan Siauking	Pecalongan
„	—	„	schoener	Bliudjoe Srie Boelan	Tan Hiantjoang	Samarang
„	—	Amerikaansch	schip	Surprise	J. C. Baulett	Singapore
„	8	Ned. Indisch	stooms.	Macasser	W. A. J. Kuller	Singk. via Bill. en Pont.
„	9	„	schoener	Indramaijoe	Tan Tjengtjoan	Palembang
„	10	Nederlandsch	schip	Zeeploeg	J. H. van Wijngaarden	Soerabaija
„	—	Ned. Indisch	bark	Oedjong Pandan	Lim Tjing Haij	Palembang
„	—	Engelsch	schoen.	Harriet	Black	Cocos Eilanden

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	brik	Koerier*	T. J. Rotgans	Amsterdam	B. Kopersmit & Co.
„	schip	Friesland	H. C. E. Mispelblom Beijer		Metzendorff, Wilmans, Ruijs & Co.
„	„	Staatsraad van Ewijck*	F. de Winter	Samarang en Soerabaija	Maclaine, Watson & Co.
„	„	van Galen*	C. B. Braudligt	Amsterdam	Busing Schröder & Co.
Ned. Indisch	brik	Fathool Main*	Sech Abdulla	Cheribon	Buijs, Jacobsen & Co.
„	bark	Marzock*	Sech Abdulla		Coulster
„	„	Anoear Salim*	Said Madehie		„
„	„	Balgies*	Said bin Segaf	Palembang	„
„	brik	Noor Hassim	Said Moh. Madehie		„
Engelsch	„	J. C. Ross*	Ballard		Wilson & Co.
„	bark	Gorrilla*	J. Chuseman	Cocos Eilanden	„
„	bark	Energie*	Meijer	Soerabaija	The Borneo, Comp. Limited.
„	„	Seaporth*	J. C. Bloomfiete	Soerabaija	Busing, Schröder & Co.
„	schip	Ommega*	J. G. Ballingale		„
„	bark	Prince Alfred*	Harper	Hongkong	Martin, Dyce & Co.
Pruissisch	„	Ferdinand Brumm*	Voss	Amsterdam	Busing, Schröder & Co.
Zweedsch	brik	Sijdpolen*	L. E. Geerts		J. Cezard & Co.
Amerikaansch	bark	Homer*	Rowe	Singapore	Maclaine, Watson & Co.
„	schip	Cromwell*	Symes		Dümmler & Co.
Hamburg	„	Ocean	Radsen		Metzendorff, Wilmans, Ruijs & Co.

Aangekomen schepen te *Samarang*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	DATUM.	VAN
Junij	28	Ned. Indisch	bark	Tik Sing	Sie Tjata	16 Junij	Banjermassing
„	—	„	„	Bintang Anam	J. Steendam	10 „	Padang
„	29	„	„	Wilhelmina Cox	F. H. Reiniger	22 „	Batavia
„	30	„	„	Fathool Moebarak	Mohamat Trang	24 „	Banjermassing
„	—	„	stooms.	Menado	A. Couteron	29 „	Soerabaija
Julij	1	„	„	Palembang	H. Kramer	— „	Batavia
„	—	„	brik	William	A. N. De Jong	24 „	„
„	2	„	bark	Thae Goan	Tan Goat Sau	5 „	Riouw

Vertrokken schepen van *Samarang*.

DATUM		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Junij	27	Nederlandsch	bark	Delft	L. van Geelkerken	Nederland
„	28	Ned. Indisch	„	Atiatool Mola	Abdul Radjap	Soerabaija
„	—	Deensch	„	Java	J.P. Boijsen	Singapore
„	—	Nederlandsch	schip	van Galen	C. B. Braudligt	Soerabaija
„	29	Ned. Indisch	bark	Java	F. J. Walter	China
Julij	1	„	stooms.	Menado	A. Couteron	Batavia
„	2	„	schip	Kasbat Hair	Said Assgaf	Padang
„	—	„	bark	Alnoor	Sech Marzoeki	Batavia
„	—	„	stooms.	Palembang	H. Kramer	Soerabaija
„	4	„	bark	Soedanoer	Said Hamit	Balie

In lading liggende schepen te *Samarang*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Ned. Indisch	bark	Borneo	Goei Bing Kiat		Gezagvoerder.
„	schoen.	Bintang Tadjoe	Tan Hing		„
„	bark	Atiathool Maulie	Said Aldroos	Sumunap	„
„	„	Sara Eleonora	D. Schuimer	Batavia	Dorrepaal & Co.
„	„	Hindostan	Said Almahroon		Gezagvoerder
„	„	Ellen	F. A. P. Weutholt	Batavia	B. Kopersmit & Co.
„	„	Kim Heg Soen	Oey Bokking		Gezagvoerder.
„	schoen.	Padang	Tan Imsoey		„
„	bark	Tik Sing	Sie Tjata		„
„	„	Bintang Anem	J. Steendam		„
„	„	Fathool Moebarak	Mohamat Trang		„
„	„	Wilhelmina Cox	F. H. Reiniger	China	„
„	„	The Goan	Tan Goat Sau		„
„	„	Batavia	Oie Soeio		„

Aangekomen schepen te *Soerabaija*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDERS.	VAN
Junij	28	Nederlandsch	bark	Celebes	Reuvekamp Gille	Amsterdam
„	—	Ned. Indisch	„	Zein	Sech Bad	Banjermassing
„	—	„	„	Judool Barie	Sech Kadir	Sumbawa
„	29	„	„	Alfuck	Sech Bradja	Grissee
„	—	„	„	Radath Djainah	Ganie	Banjermassing
„	—	Ned. Indisch	„	Satjau Maskoer	Iloesoop	„
„	30	„	„	Hoksing	Lim Tiansing	„
„	—	„	„	Idroesie	Sech Bakir	Riouw
„	—	„	„	Atsief	Sech Ba-Asin	Samarang
„	—	„	„	Charles	Kamaralie	Banjermassing
Julij	1	„	„	Antoinette	Intje Amat	Pasoeroean
„	—	„	„	Rasgit Hair	Sech Gausim	Batavia
„	3	„	„	Djoedool Wadoot	S. Hassan	„
„	—	„	stoomb.	Palembang	H. Kramer	Bat. & Sam.
„	—	„	schip	Fathool Wadoet	S. Geethan	Bezoekie

Vertrokken schepen van *Soerabaija*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Junij	24	Ned. Indisch	stooms.	Batavia	G. A. Neije	Banjermassing
„	—	„	bark	Atiatool Rachman	Sech Soeij	Pontianak
„	—	„	„	Ardjoeno	Saridjo	Bali
„	26	Engelsch	„	Lorenzo Sabine	Th. Devine	Australie
„	—	Ned. Indisch	stooms.	Menado	A. A. Couteron	Batavia
„	27	„	bark	Inghein	Kwee Limhong	Balie
„	—	„	„	Reingat	To-Sarie	„
„	28	„	„	Tedok	Woengso	„
„	29	„	schip	Fathool Manan	Sech Alkatrie	„
„	30	Engelsch	„	Etha	C. H. Tuschman	Singapore
Julij	3	Ned. Indisch	bark	Jane	M. J. Meijer	Grissee
„	4	„	„	Alfuick	Sech. Baradja	Sumanap
„	—	„	„	Gouverneur Schaap	Mohamat	Bima

In lading liggende schepen te *Soerabaija*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Sicilie	Schol	Macasser.	J. F. van Leeuwen & Co.
„	„	Maasstroom	Mellema	Nederland	„
„	„	Prins Hendrik	J. Verloop	Nederland	B. van Leeuwen & Co.
„	„	Rhuvis Forth	Lammerts		Fraser, Eaton & Co.
„	„	Celebes	Reuverkamp Gille		„
„	„	Alcor	van Oppen	Nederland	„
Engelsch	„	Launceston	Haijes		„
„	„	Scotch Lassie	Kennedy		Hill, Broekman & Co.
„	„	City of Glasgow	J. Caunanghan	Singapore	„
„	„	Spartan	Griffin		„
Nederlandsch	„	Galilei	T.C. H. Kock	Amsterdam	P. Ketvel & Co.
„	„	Stad-Zierikzee	Klein	Rotterdam	B. Kopersmit & Co.
„	„	Eensgezindheid	de Waal	Nederland	
„	„	Staatsraad van der Houven	J. Heijmeriks	Rotterdam	Mathieu Ebbe, Buys & Co.
„	„	Waalstroom	Milliuk	Nederland	E. Ten Brinck & Co.
„	„	Stad-Assen	Haverbult		Schimmelpenninck & Co.
„	„	Hendrika	Pompe		„
„	„	Ulysses	Mollinger		„
Ned. Indisch	„	Helen Louissa	M. J. Meijer	Grissee	Adam & Co.
Nederlandsch	„	Batavier	Pheiffer	Amsterdam	Mc Lennan & Co.

Aangekomen schepen te *Pasoeroean*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN
Junij	27	Nederlandsch	schip	Robertus Hendrikus	R. H. Mulder	Probolingo
„	29	„	„	Maria Diederika	A. van Marion	Bezoekie
„	—	Ned. Indisch	bark	Charles	Kamar Alie	Pasuroekan

Vertrokken schepen van *Pasoeroean*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Junij	26	Nederlandsch	schip	Vriendentrouw	D. Greveliuk	Nederland
„	29	Ned. Indisch	bark	Charles	Kamar Alie	Soerabaija

In lading liggende schepen te *Pasoeroean*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDERS	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	schip	Karel August	A. Huizer		
„	„	Robertus Hendrikus	R. H. Mulder		
„	„	Maria Diederika	A. van Marion		

Aangekomen schepen te *Cheribon.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij 28	N. I.	schoen.	Fatahool Moelook	Rahim	Lepar
" 29	"	bark	Soeijgoan	Tio Tiangkiat	Riouw

Vertrokken schepen van *Cheribon.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Junij 28	N. I.	bark	Liong Goan Zephir	Guet Potjoan	Riouw
" —	Ned.	schip	Alblasserdam	t' Hoen	Batavia
" —	N. I.	brik	Tartar	Kiangkong	Pecaloengan

Vertrokken schepen van *Indramaijo.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Junij 29	N. I.	bark	Inggoan	Kho Hafsie	Riouw

Aangekomen schepen te *Tagal.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij 24	N. I.	bark	Batavia	Oeij Soewio	Cheribon
" 25	"	"	Esperanza	Tjoa Tianghaij	Riouw
" 27	"	"	Thea Goan	Tan Goatsan	"
" 28	"	"	Hing Goan	Lim Hoehok	Rembang

Vertrokken schepen van *Tagal.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Junij 27	N. I.	bark	Batavia	Oeij Soewio	Pecalongan
" 28	"	"	Thea Goan	Tan Goatsan	Samarang

Aangekomen schepen te *Grissee.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij 25	N. I.	bark	Helen Louisa	Meijer	Soerabaija
" 26	"	"	Josephine	Kuipers	Batavia

Aangekomen schepen te *Pamakassan.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij 22	N. I.	bark	Pedamaran	Sech Basbai	Samarang
" —	"	brik	Henriette	Gerrits	Grissee

Vertrokken schepen van *Pamakassan.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Junij 24	N. I.	bark	Belgia	Sech Bahasoan	Palembang
" 26	"	schoen.	Alpamanie	Said Sahabodin	Pontianak

Vertrokken schepen van *Sumanap.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Junij 22	N. I.	schoen.	So– estdjiem	Daing Matinga	Samarang
" —	"	schip	Geertrude	Sobels	Banjoewangi

Vertrokken schepen van *Probolingo.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Junij 26	Ned.	schip	Robertus Hendrikus	Mulder	Pasoeroean

Aangekomen schepen te *Panaroekan.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij 16	N. I.	schoen.	Mifrejool Moelook	Braie	Sumanap
" 18	"	schip	Charles	Kamaralie	Soerabaija
" —	Balin.	schoen.	Ampenan	Achmat	"

Vertrokken schepen van *Panaroekan.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Junij 19	Balin.	schoen.	Ampenan	Achmat	Bali
" 21	N. I.	"	Mifrejool Moelook	Braie	Pasoeroean

Aangekomen schepen te *Telok Betong.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij 10	N. I.	schoen.	Gatmier	Said Alkaf	Palembang
" 12	"	bark	Alrachmanie	Moht. Saman	Batavia

Vertrokken schepen van *Telok Betong.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Junij 10	N. I.	schoen.	Elise	Schipper	Batavia
" 12	"	"	Gatmier	Said Alkaf	Benkoelen

Aangekomen schepen te *Palembang.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij 17	N. I.	schoen.	Sela Lampong	Agoes Bahatiar	Bantam
" 19	"	brik	Kalimaas	Sech Boegies	Moeara Komp
" 27	"	stoomb.	Palembang Packet	Scheel	Batavia
" 28	Z. M.	stooms.	Madura ..... luit. t/z	1e kl. Phaff	"

Vertrokken schepen van *Palembang.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Junij 12	N. I.	schoen.	Kim Soenhoat	Kwee Kwiesoeij	Lingga
" 16	Z. M.	stooms.	Madura ..... luit. t/z	1e kl. Phaff	Djambi
" 18	N. I.	schoen.	Bintang Tiga	Kho Tiansiong	Lingga
" 22	"	brik	Noerhasien	Said Madehie	Batavia
" 28	"	bark	Srie Kim Tithoat	Lie Bak	"
" 29	Z. M.	stooms.	Madura ..... luit. t/z	1e kl. Phaff	Muntok

Aangekomen schepen te *Riouw.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij 22	N. I.	bark	Goanlie	Tan Liongonn	Indramaijoe

Vertrokken schepen van *Riouw*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Junij 19	N. I.	schoen.	Fathool Haer	Bahabaasij	Bali Beliling
" —	"	"	Atiat Tilmaule	Sech Baharia	Bali Badong
" 22	"	bark	Soengoan	Tio Diantjien	Batavia
" —	Eng.	schoen.	Gipsy	Kay	Singapore
" 27	N. I.	bark	Kimwan	Lie Tjing Ing	Samarang

Aangekomen schepen te *Balangnipa.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei 20	Z. M.	stooms.	Reinier Claessen. luit t/z	1e kl. Stort	Makasser
" 30	"	"	Etna ..... luit t/z.	1e. kl. Palm	"

Vertrokken schepen van *Balangnipa.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei 23	Z. M.	stooms.	Reinier Claessen lt t/z.	1e. kl. Stort.	Bienkoka
" 13	"	"	Etna ..... lt. t/z.	1e. kl. Palm.	Loehoe Boeton

Aangekomen schepen te *Banda.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei 24	Ned.	schoen.	Anna Magaretha	van Noijoen	Amboina
Junij 3	N. I.	stooms.	Menado	Couteron	"

Vertrokken schepen van *Banda.*

DATUM.	VLAG		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij 4	Ned.	schoen.	Anna Magaretha	van Noijen	Makasser
" 6	N. I.	stooms.	Menado	Couteron	Deblie

Aangekomen schepen te *Ternate.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei 3	Spaans	bark	Soledat	Juan Mc Dias	Amboina
" 6	N. I.	"	Schottjes	Mackenzie	Kema
" 14	Spaans	brik	Generaal Martinez	Anroleaga	Ambaina
" 20	Z. M.	stooms.	Het Loo ..... luit.	t/z 1e kl. Klis	Kema
" 27	N. I.	stoomb.	Menado	Couteron	Menado

Vertrokken schepen van *Ternate.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei 8	Amer.	bark	Rodman	Whitton	Walvisch vangst
" 13	Z. M.	stooms.	Het Loo ..... luit	t/z. 1e kl. Klis	Kema
" —	N. I.	schoen.	Ester Helena	Lul. Kota	St. Dav. Eil.
" 14	"	brik	Gleaner	Batjo	Timor Koepang
" 18	"	schoen.	Macasser	Aboebakar	Kema
" 28	"	stoomb.	Menado	Couteron	Amboina

Aangekomen schepen te *Makasser.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij 9	N. I.	brik	Kim Jap Kie	Tjoen Beang	Bali
" 10	Hamb.	schip	Oscar Vidal	Beny	Batavia
" 11	N. I.	bark	Said Alim	Sech Achmat	Timor
" 13	"	stoomb.	Menado	Couteron	"
" 14	"	schoen.	Banda Baiger	Sech Ambark	"
" —	Ned.	"	Anna Margaretha	van Nooijen	Banda
" 15	N. I.	bark	l'Amitie	Valberg	Aroe
" —	"	brik	Carolina Amalia	de Vos	Amboina
" 17	"	stoomb.	Ambon	Vogel	Soerabaija

Vertrokken schepen van *Makasser.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Junij 14	N. I.	stooms.	Menado	Couteron	Soerabaija
" 15	"	schoen.	Coquette	Ola	Timorkoepang
" —	Z. M.	stooms.	Reinier Claessen	Stort	Bima
" —	N. I.	"	Ambon	Vogel	Menado
" 16	"	"	Menado	Couteron	Java

Marktprijzen.

Te BATAVIA, den 9 Julij 1861.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN VAN	PRIJZEN TOT	AANMERKINGEN.
Arak Batavia ..... ℔ legg.	47.50	55.—	afgedaan tot not.
Casia, Vera	.....	.....	niet aan de markt.
Cochenille	.....	.....	Idem.
Cabeben	65.—	.....	te Sam. afg.
Foelie No. 1 Benkoelsche	50.—	.....	weinig vraag.
Gom Elastiek ..... ℔ pic.	77.—	80.—	verkoopen.
" Benzoin	35.—	65.—	geen transactien.
" Dammar ..... ℔ pic.	24.—	.....	eenige vraag. afged.
Gutta Percha	.....	.....	niets op de plaats.
Huiden, Koe	3.—	4.—	weinig gezocht.
" Buffel ..... ℔ st.	3.50	4.50	afgedaan.
Indigo	4.20	4.30	Sam. afgedaan.
Japan Boomwas	44.—	.....	op vendutie
Kampher, Japan... per Balie.	80.—	.....	niet voorhanden.
Klapper Olie	22.—	23.—	verkoopen voor cons.
Koffij, Java	34.—	35.—	verkocht.
" Padang	.....	.....	niet voorhanden.
Koper, Japansch	80.—	.....	nom. zonder voorr.
Kruidnagelen ..... ℔ pd.	.....	.....	niet voorradig
Notenmuscaat No. 1 Benk.	70.—	.....	geene omzettingen.
Peper, zwarte	19.—	.....	besteed.
" witte	35.—	.....	zonder vraag.
Rotting, Banjermassing	7.50	8.—	luste oos.
" Padang	5.—	.....	aangeboden.
Rijst, Indramaijoe met zakken.	.....	.....	niet ter markt.
" Witte Batavia 1e kwalit.	150.—	165.—	geringe afdoening.
" " " 2e "	135.—	145.—	" "
" Carga	110.—	120.—	" "
Sandelhout	.....	.....	niet voorradig.
Sapanhout, Manila in Entrep.	6.—	.....	nominaal.
" Java ..... ℔ pic.	3.—	3.50	niet gewild.
Suiker No. 16	.....	16.—	afgedaan
Tabakbladeren	.....	.....	niet aan de markt.
Tamarinde	6.—	.....	geen omzettingen.
Tin	86.—	.....	weinig voorraad
Was, Timor	190.—	.....	met minder vraag.

[1]) Bengaalsche *f* 185,— ℔ picol, gewild.

Te PASOEROEAN, den 3 Julij.

Suiker, No. 16, Nominaal
Rijst (witte) ℔ koyang *f* 200,—
Id. (carga) ℔ koyang *f* 180,—
Olie (Klapper ℔ pic. *f* 35,—
Id. (Katjang) ℔ pic. *f* 25,—
Wisselkoers, pari.

Restant Producten in 's lands Pakhuizen,
Op den 3 Julij 1861.
138,—87 pic. suiker oogst 1860.
46,984—78 " koffij, " 1860.

Te MAKASSER, den 15 Junij.

Was Timor, *f* 155,— @ *f* 165.
" Andere soorten, *f* 100,— @ *f* 130.
Rotting, *f* 5,60 @ *f* 6.
Koffij, Bouthain *f* 33.— @ *f* 34,50 ℔ pic.
" Boni, *f* 32,— @ *f* 34,50 ℔ pic.
Suiker, (witte) no. 16 *f* 16,—
Noten Wilde, *f* 18
" Amboina *f* 29, @ *f* 30.
Rijst Bali, *f* 5 @ *f* 5,25.
" Maros, *f* 5,25 *f* 5,50.
Aardappelen *f* 5.—
Braad-olie *f* 26.—
Lamp-olie, *f* 22.—
Gutta Percha, *f* 60 — @ *f* 85,—
Sandelhout, *f* 16.— @ *f* 17,
Schildpad *f* 400.— @ *f* 1100,—
Paerlemoer, *f* 76.—
Tripang *f* 30. @ *f* 100,—
Kaneel Wilde, *f* 5.— @ *f* 6,—

Specie.

Oude ducaten, *f* 7 1/2
Nieuwe " *f* 6 3/4,—
Gouden tientjes, *f* 10 1/2, @ *f* 10 3/4.
Sovereigns, *f* 13 1/2 @ *f* 13 3/4
Spaansche en Mexikaansche Dollars, *f* 2,75

Wisselkoers.

Op Holland, 97 @ 99%
" Singapore, *f* 2,75 @ *f* 2,80
" Java, pari.

Te PADANG, den 23 Junij 1861.

Invoer Artikelen

		Een maand crediet.	
Madapollams, Holl:	vijf kwart	*f* 5.10 à *f* 5 20	Weinig vraag. De markt ruim voorz. met uitz. v. 8/4 M. 7/4 C.
" "	zes "	" 6.10 " " 6 25	
" "	zeven "	" 7.10 " " 7 25	
" "	acht "	" 8.35 " " 8 50	
Shirtings, gebleekt.	vijf "	" 8.10 " " 8 20	
" " "	vijf en een half kwart	" 9.10 " " 9.20	
" " "	zes "	" 10.— " " —	
Calicots, "	vijf "	" 5.10 " " 5 20	
" "	zes "	" 6.15 " " 6.25	
" "	zeven "	" 7.20 " " 7.30	
Shirtings, ongebleekt Holl.	vijf "	" 7 30 " " 7.60	
" " "	vijf en een half kwart	" 7.80 " " 7 90	
" " "	zes "	" 9.— " " 9 10	
Drillings, ruwe	vier "	" 7.50 " " 7.75	

Rood Katoen 87–8 dms. ..... *f* 10.50 à *f* 12.25 | De prijzen zijn voor
Idem 80–1 " ..... " 10 25 " " 11.25 | ligt doekt
Idem 6–4 " ..... " 13.50 " " 14.75 |
Bladkoper, holl. *f* 120— *f* à 125— weinig vraagt
Loop, (plat) " 24— " " 26— idem.
Staal (Zweedsch) *f* 15.— à *f* 15.50 groote aanvoeren.
Yzer " " 12.— à " 12.50
" (Engelsch) " 7.— à " 7.25—

Uitvoer Artikelen.

Bindrotting *f* 45 à *f* 50
Guta pertja " 50 " " 60 schaars.
Gom Elastiek " 50 " " 65 dalende.
Gom dammer " 18 " " 22
Huiden Buffel " 45 " " 55 schaars.
Huiden, koe " 50 " " 60 idem.
Peper, zwarte " 17 " " 19 Aanvoeren v. Atjin *f* 17
Rijst, " 3.70 " 3 85
" " 3 40 " 3.65 voor 2e soort te vergeefs aangeboden.
Koffij, " 34.50
Kassia. " 16.— " 16 50 goede kwaliteit.

AFLOOP.

Der op 1 Julij te Padang gehoudene Gouvernements Koffij-Veiling, bestaande uit 40,000 pikols.

Paine, Stricker en Co.	8000 pic.	à *f* 32 72[5]
Dümmler en Co.	13.400 "	" " 33.15
Purvis en Co.	9.600 "	" " 32.94
van Rijckevorsel en Co.	2 600 "	" " 32.65
Factorij.	4.800 "	" " 32.84
Diversen.	1.600 "	" " 32.51
	40.000 pic.	à *f* 32.92

Handelsberigten.

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA,

van 2 tot 6 Julij 1861.

Aanvoer

Van Soerabaija per Ned. bark *Krimpenerwaard*, gez. Heiningen, agt. Maclaine, Watson en co.

1500 pic. tin, 1864 292/1000 do. kopergeld, *N. H. M.*
1 legg. arak, 25 kn bier, *Fraser, Eaton en co.*
350 tobb. en 100 ton. staal, uit entrep., *Mc. Lennan en co.*
1 kt. tabak en sigaren, 1 do. ansjovis, 2 mand. haring, *Aan boord gebleven lading van Nederland.*

Van Amsterdam per Ned. schip *Staatsraad v. Ewijck*, gez. de Winter, agt. Maclaine, Watson en co.

100/m metselsteenen, 4 kt. neteldoek, 178 do. cambrics, 210 bn. rood garen, 38 kt. ar. katoen, 60 do. gedr. katoen, 280 vt. loodwit, *N. H. M.*
100 vn. bier, *Engelhard en co.*
56 coll. manufact., *Arnold en Zonen.*
11 kt. zijde stoffen, pleetwerk en kramerijen, 7 do. manufact., 2 do. konsen, 4 do. parasols en parapluien, 10 do. eau de cologne, 12 do. lucifers, 7 do. ijzer en staalwerk, *C. Bakre en G. Kinder.*
110 vs. spijkers, *Dümmler en co.*
4 kt. papier, *B. Kopersmit en co.*
70 ks. kaarsen, 1 do. diversen, *S. D. van Kleeff en co.*
1 ks. zijde, 9 do. staalwerk, *Pandel en Stiehans.*
4 ks. provisien, *Rijvanck.*
50 led. leggers, *Order.*
200 hammen, 4 kt. provisien, *Busing, Schröder en co.*
1 kt. speelgoed, 6 vs. spek, 2 kt. buksen, 100 led. leggers, 111 kn. wijn, 1 kist. modewaren, 1 mand. dranken, 27 kt. en 30 coll. provisien, 12 vs. boter, 17 kt. madera, 11 do. portwijn, 20 pakk. touwwerk, 6 vn. vleesch, 50 vs. groentens, *Lading voor Samarang en Soerabaija.*

Van Singapore via Riouw en Muntok per N. I. stoomb. *Macasser*, gez. Kuller, agt. Cores de Vries.

54 kt. opium, *N. H. M.*
8 bn. manufact., *Gumprich en Strauss.*
6 kt. opium, *Paine, Stricker en co.*
7 kt. opium, *B. Kopersmit en co.*
5 kt. diversen, *Picurt*
1 kt. opium, *Borneo, Comp. Limited.*
93 zakk tarwe, *Arathoon.*
5 kt manufact., *Wilson en co.*
2 kist. geld, 56 kt diversen, *Martin, Dyce en co.*
8 kt. zijde, *Sech awab Badawie.*
8 kt. zijde, *Sech Mohamat Salrie.*
2 coll. manufact, *Sech Narjarie.*
8 kt. zijde, *Said jappar Habrie.*
5 vn. zaden, *Arnold en Zonen.*
8 kt manufact, *Adam en co*
16 coll. diversen, 2 vn. olie, *Sech obeit Traid.*
4 coll. ijzerwerk, *Order.*
1 kist. geld, *H. en A. Straus.*

Voor Samarang.

39 kt. manufact., ...
19 kt. zijde, ...
6 coll. manufact., ...
2 kt. medicijnen, ...
16 kt. opium, ...
2 kist goud, ...
1 kist. geld, ...
12 mand. kaarsen, ...

Voor Macasser.

92 kt. opium, ...
1 kt. oliph. tanden, ...

Van Londen per Brem. bark *Energie*, gez. J. H. Meijer agt. Borneo Comp. Limited.

39 kt. en 3 bn. manufact, 2000 steenen, 37 coll. machinerien, 1 kt. lederen banden, 1 vt. koper, *Order.*
9 coll machinerien, *Eltij.*
4 kn. leder, 18 vn. glaswerk, 3 kt. en 6 coll. kramerijen, 10 kt. gomelastieke schoenen, 29 coll. provisien, 28 vn. ijzerwerk, 5 coll. aardewerk, 1 kt. monsters, 6 ijzeren geld kisten, 91 ijzeren assen, 4 wagens, *Hunter, Houghton en co.*
8 kn. diversen, *Major en co.*
2 kn. diversen, *Mc. Lennan.*
20 coll. verf, 1 kt. beelden, 3 do. zadelwerk, *Order.*
12 ijzeren pannen, 1 kt. manufact., 6 coll. en 10 stukk. machinerien, 1 kt. diversen, *Fraser, Eaton en co.*
150 vs menie, *C. Bakre en G. Kinder.*
20 kt. koperen platen, *Order.*
20 kt. koperen platen. 12 vn hagel, *Gumprich en Strauss.*
7 kt. ijzeren ledikanten, *Haager en Schuurman.*
9 kt speelgoed, *Leone Reiss*
263 coll. manufact, *Borneo Comp. Limited.*
44 coll bier, *Burt, Myrtle en co*
5 vs wijn en madera, 8 do portwijn, *Paine, Stricker en co.*
50 ks. wijn, *Martin, Dyce en co.*
3 rijtuigen, *Hunter, Houghton en co.*
3 coll en 3 kt manufact, 63 vn. bier, 10 kt. verfwaren, *Order.*
18 coll. manufact, *Maclaine, Watson en co.*
12 coll. manufact, *J. Cezard en co.*
15 vn. zink, *Pitcairn, Syme en co.*
120 vn bier, 30 do. porter, *Morgan, Melbourn en co.*
23 kt. manufact., *Pandel en Stiehans.*
8 coll. ....., *Hill Broekman en co.*
3 coll. machinerien, *Baijer.*
9 coll. manufact., 3 do. kramerijen, 5 do. modewaren, 1 do. gem. kleederen, 1 do. kantoorbehoeften, *Gumprich en Strauss.*
7 kt. provisien, 1 do. compwerk, 1 do hoeden, 1 bl. manufact., 3 kt. lederwerk, 1 do. leder, 5 coll. ijzerwerk, *Hunter, Houghton en co.*

Uitvoer.

Naar Nederland per Ned. bark *Johannes Hendrikus Ferdinand*, gez. Lodewijks, agt. J. Cezard en co.

104/1 en 50/2 legg. arak, 1459 68/100 pic. suiker, *O. I. L. van Adm. en Lijfrente.*
1216 60/100 pic. suiker, 62850 pond tabak, 50075 do. indigo, 1 kist. confituren en sucre, 1 koff. kleederen, *Dorrepaal en co*
1489 ps koehuiden, 3005 pond. indigo, *Dammis en co.*
63800 pond. tabak, *Wermuth en co.*
7798 pond. tabak, 3065 1/2 do. indigo, *B. Kopersmit en co.*
46615 pond tabak, *O. I. M. van Adm. en Lijfrente.*
714 pic. suiker, *Maclaine, Watson en co.*
1000 pic. tin. *N. H. M.*
300 pic. sap hout, uit entrep., *C. Bakre en G. Kinder.*
810 pic. rijst, *Metzendorff, Wilmans, Ruys en co*
80 pic. gomelastiek, 300 do. rijst, 1006 do suiker, 127 do. rotting, 50 legg. arak, 8 vn spek, uit entrep., *J. Cezard en co.*
3 coll. manufact., 50 vs boter, 4 coll. provisien, 40 hammen, 21 coll touwwerk, 24 vs. haring, 29 roll. zeildoek, *Aan boord gebleven lading van Nederland.*

Naar Nederland per Ned. bark *de Schelde*, gez. Hoffman, agt. Maclaine, Watson en co.

2703 23/100 pic. suiker, 9700 do. koffij, 600 do tin, 175 do. rotting, *N. H. M.*

Naar Nederland via Samarang per Ned. schip *Vier Gezusters*, gez. Blik, agt Metzendorff, Wilmans, Ruijs en co.

53 kt. madapollams, 5 bn. ongebl. drills, *N. H. M.*
20 vs. loodwit, 20 do menie, *de Jong.*
300 keld. genever, *Reynst en Vinju*
25 bn. zakken, 1 kt. regaal, *Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.*
50/2 goenie zakken, 2 pic. goenie garen, *N. H. M.*
212 vn. harst, *Joseph.*
59 kt. boomwas, *Gasper en co.*
En verdere de aan boord gebleven lading van Nederland.

Voor Nederland.

450 pic. tin, 150 do. rotting, *N. H. M.*

Naar Singapore via Muntok en Riouw per N. I. stooms. *Prins v. Oranje*, gez. Prins, agt. W. Cores de Vries.

Voor Riouw.

50 keld. genever, *f* 7039,10 zilv. munt, *Agenten.*

Voor Singapore.

18 pic. niela, *Tan Hoa.*
f 20000 zilv. munt, *Lim Assun.*
f 54000 zilv. munt, *Pitcairn, Syme en co.*
2 kist medicijnen, 1 do. lakwerk *Busing, Schröder en co.*
f 12000 zilv. munt, *Oeij Pan.*
3 ps. en 2 ks. monsters, *Borneo Comp. Limited.*
2 ks. regalen, *Agenten.*
f 8000 zilv. munt, *Oeij Pat.*

Voor Riouw.

2 ks. wijn, uit entrep., *John Pryce en co.*
3 coll. gouv. goederen, *f* 25500 zilv. munt, *Gouvernement.*
f 5400 zilv. munt, *Lim Tjinijeo*
f 13500 zilv. munt, *G G Batten,*
f 45000 zilv. munt, *Borneo Comp. Limited.*

Voor Muntok.

2 kt. wijn, 2 do. cognac, 1 do. kaas, 1 do. diversen, 1 kist. likeuren, *Platen en co.*
1 ns, *Drossaers.*

Voor Palembang.

69 coll. div. gouv. goederen, *Gouvernement.*
En verdere lading van Samarang en Soerabaija voor Singapore.

Naar Amsterdam per Ned. schip *Koning Willem III*, gez. Zeijlstra, agt. B. van Leeuwen en co.

3724 pic. suiker, 80 do rotting, *J. Cezard en co.*
1262 pic. rijst, *Schimmelpenninck en co.*
1405 pic. suiker, 95 do. jap. hout, 400 do. en 1 bl. koffij, 6862 pond. en 1 kist. thee, 1 kt. ijzerwerken, 1 do. boeken, *Haager en Schuurman.*
5/m man. sigaren, 1 kt. confituren, 1 blik paradijs vogels, 1 bl. koffij, 1 kist. suiker, 2 do. thee, *W. Cores de Vries.*
1 kt. jap. goederen, *Pandel en Stiehans.*
4 ks. monsters, *B. van Leeuwen en co.*
1 kt. jap. mandwerk, 1 do. provisien, 1 rol matten, 5 kt. jap. bronswerk, *E. Moormann en co.*

Naar Singapore per Amerik. schip *Surprise*, gez. Banlett, agt Dümmler en co.

Voor Singapore.

70 coll. tabak, 20 vn. azijn, 14 kt. terpentijn, 1100 vs. en 8 ks. kruid, uit entrep., 60 pic koffij, *Dümmler en co.*
20 slijp. steenen, *E. Moormann en co.*
En de aan boord gebleven van New-York.

CORRESPONDENTIE.

De mededeelingen van *Veritas* omtrent Bandjermassing, hoezeer allezins belangwekkend, worden niet geplaatst, naardien zij grootendeels overeenkomen met het onlangs in ons blad opgenomen artikel van S. De redactie houdt zich echter voor bijdragen aanbevolen.

Van elk in deze courant voorkomend artikel, dat geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet H. M. VAN DORP.

Snelpersdruk van H. M. VAN DORP te Batavia.